

Màster en Educació Inclusiva

TREBALL FINAL DE MÀSTER

Introducció del quadern de l'equip en l'assignatura de Treball Interdisciplinar del Grau de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Introducción del cuaderno de equipo en la asignatura de Trabajo Interdisciplinar en el Grado de Ciencias de la Actividad Física y el Deporte.

Introduction of notebook team in the course of interdisciplinary Bachelor of Science in Physical activity and Sport.

Presentat per:

Eduard Comerma Torras

Tutoritzat per:

Mila Naranjo Llanos

Universitat de Vic

Setembre de 2014

Índex

Índex	1
1 Introducció	2
2 Fonamentació Conceptual	4
2.1 <i>Educació Inclusiva</i>	4
2.1 <i>Aprenentatge Cooperatiu</i>	7
2.3 <i>El programa CA/AC: cooperar per aprendre, aprendre a cooperar</i>	9
2.4 <i>Treball interdisciplinar</i>	12
2.5 <i>Delimitació de l'objecte d'estudi</i>	14
3 Estudi Empíric	16
3.1 <i>Metodologia: Estudi de cas per l'apropament a l'objecte d'estudi</i>	16
3.2 <i>Disseny de la recerca</i>	18
3.2.1 <i>Criteris de selecció dels casos</i>	28
3.2.2 <i>Instruments i procediments de recollides de dades</i>	29
3.3 <i>Anàlisi de dades</i>	37
3.3.1 <i>Anàlisi de vídeos i àudios</i>	39
3.3.2 <i>Anàlisi del quadern de l'equip</i>	52
3.3.3 <i>Anàlisi de les Memòries escrites</i>	67
3.3.4 <i>Valoració del grup discussió del professorat de l'assignatura</i>	68
3 Conclusions	70
4 Referències Bibliogràfiques	75

1 Introducció

L'espai Europeu d'Educació Superior, demana una innovació educativa en molts àmbits diferents. El Grau de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport (CAFE) de la Universitat de Vic no s'escapa d'aquestes necessitats, i és per això que intenta plantejar noves formes metodològiques per assolir les competències plantejades en el Grau.

En aquest sentit, l'exemple més clar és l'assignatura de Treball Interdisciplinar de segon curs del Grau de CAFE, que imparteixen quatre professors i professores de disciplines molt diferents: Història i Territori, Educació i Valors Esportius, Nutrició i Entrenament i Activitats en el Medi Natural.

L'assignatura de Treball Interdisciplinar es realitza bàsicament a l'aula, encara que l'objectiu final és aplicar els coneixements adquirits en una sortida de dos dies al medi natural on es treballa l'autonomia en l'organització de la ruta, les activitats, el que mengen, com es relacionen....

Per una banda, s'han de fer equips de treball d'uns sis estudiants, que a partir de tutories setmanals amb el diferent professorat de l'assignatura, han de treballar en la preparació de la sortida. I per altra banda, els dos dies de convivència, obliga també a tenir un funcionament d'equip ben estructurat per realitzar totes les activitats proposades.

Amb aquesta estructura de l'assignatura, es planteja aconseguir l'autonomia real de l'estudiant en el seu procés d'aprenentatge.

Per aconseguir-ho, i partint de que l'assignatura s'estructura amb equips de treball, va semblar imprescindible donar algunes eines per ajudar als estudiants a com organitzar-se i com treballar en equip.

Aquest treball doncs, intenta donar resposta a l'etern dilema de com és que en els estudis universitaris fem treballar tant en equip al nostre alumnat, i en canvi, no donem mai eines per ensenyar-los a treballar millor en equip?

Per respondre a aquesta pregunta que sembla tan evident i alhora coherent, ens hem plantejat tres grans objectius a assolir en aquest treball:

- Conèixer el programa CA/AC, Cooperar per aprendre i Aprendre a cooperar (Pujolàs, 2008).
- Aplicar el quadern de l'equip que proposa el programa CA/AC a una assignatura de Grau Universitari.
- Ajudar a l'alumnat de CAFE a aprendre a treballar en equip.

Així doncs, la primera part del treball hi trobarem la fonamentació teòrica que sustenta l'Educació Inclusiva, centrant-nos sobretot en l'Aprenentatge Cooperatiu i el programa CA/AC que tan bé hem treballat en el Màster d'Educació Inclusiva i quatre idees més sobre el concepte d'interdisciplinarietat que és la base de l'assignatura d'anàlisi d'aquesta recerca.

En la segona part d'aquest treball, s'hi descriu l'estudi empíric, amb la descripció de l'assignatura de Treball Interdisciplinar del Grau de CAFE de la Universitat de Vic, amb l'explicació de la metodologia emprada per a la recollida de dades i l'anàlisi de resultats de les mateixes.

Per acabar, les conclusions del treball, ens ajudaran a veure l'assoliment dels objectius i valorar com es treballa en equip i com podem ajudar a treballar-hi millor.

2 Fonamentació Conceptual

Quan en el dia a dia a l'aula, et sembla que estàs plantejant coses prou interessants als teus alumnes però dubtes de si el camí marcat és un bon camí, segurament arriba el moment de recolzar-se de diferents fonts bibliogràfiques per aclarir aquells conceptes i idees clau que resulten necessàries per donar coherència a la feina que estàs fent.

En aquest sentit, i lligat a l'assignatura de Treball Interdisciplinar del Grau de CAFE de la Universitat de Vic, després d'uns anys de promoure una assignatura innovadora, centrada en la interdisciplinarietat i el treball autònom de l'alumnat, ens cal trobar uns referents teòrics que ens ajudin a creure i ordenar moltes de les coses que s'estan plantejant.

Així doncs, en aquest marc teòric, hi trobem tres parts ben diferenciats, que ens ajudaran a endinsar-nos en conceptes clau, que, tot i treballar-los per separat, mantenen entre ells una estreta i bona relació.

D'aquesta manera, en la primera part ens introduïm en el concepte d'Educació Inclusiva. En la segona part, ens endinsem en l'Aprenentatge Cooperatiu i sobretot en l'estructura d'aprenentatge a l'aula i el programa CA/AC (Cooperar per aprendre, Aprendre a cooperar). Per acabar, la tercera part ens acostava al concepte de Interdisciplinarietat.

2.1 Educació Inclusiva

Segons Stainback (2001): "L'educació inclusiva és el procés pel qual s'ofereix a tots els infants, sense distinció de la discapacitat, la raça o qualsevol altra diferència, l'oportunitat per continuar essent membre de la classe ordinària i per aprendre dels seus companys, i juntament amb ells, dins l'aula."

Un sistema educatiu, ha de respondre a l'heterogeneïtat de la societat, i a una distribució normal de la població de la nostra societat, suposant així, un sistema

eficaç per transmetre valors democràtics i justos i evitar les discriminacions i lluitar contra l'exclusió i separació de l'alumnat.

La UNESCO (2005) planteja una "Educació per a tots" concepte que porta implícit el concepte d'inclusió molt lligat a la presència, participació i progrés de tots els alumnes (Ainscow, 2001), fent especial èmfasi en aquells que per diferents raons en queden exclosos o estan en risc de ser-ne exclosos. Així doncs, ja no només es planteja la possibilitat que tothom tingui accés al sistema educatiu, sinó que es planteja que tothom pugui aconseguir el màxim aprenentatge i desenvolupament personal, fonaments clau de l'Educació Inclusiva.

Parlar d'Educació Inclusiva, vol dir doncs, parlar d'una educació que parteix de les diferències, l'heterogeneïtat i l'atenció a la diversitat d'un sistema educatiu.

L'Educació Inclusiva parteix de les emocions, les motivacions, les experiències i les capacitats de l'alumnat per tal de no discriminar a ningú i garantir que tothom tingui igualtat d'oportunitats.

En aquest sentit, Ainscow (2001) ja parla de quatre elements que cal tenir en consideració per avançar cap a una Educació Inclusiva:

- Entendre la inclusió com un procés. Un procés que no acaba mai i que sempre busca millors formes d'atendre a la diversitat.
- La inclusió s'ha de preocupar de la identificació i eliminació de barreres. Es tracta d'utilitzar la informació per identificar-les i buscar possibles solucions.
- La Inclusió vol promoure la presència, la participació i el progrés de tot l'alumnat. Entenent presència com l'assistència de tot l'alumnat, participació com a les experiències actives i qualitatives que l'alumnat rep, i progrés com a resultats en el procés d'aprenentatge.
- La inclusió implica posar especialment èmfasi en aquells grups d'alumnes que poden estar en risc d'exclusió. Sobretot a aquell alumnat que pot quedar exclòs per no arribar al nivell exigít.

En aquest sentit, costa una mica situar aquests plantejaments inclusius en l'àmbit d'estudi que estem treballant, ja que molts d'aquests plantejaments segurament més habituals en l'escola de primària i secundària, costa de generalitzar-los als estudis Universitaris.

D'entrada, i reflexionant sobre els estudis universitaris en general, ens costa identificar si ens assegurem la presència, participació i progrés de tot l'alumnat, o si realment posem èmfasi en l'alumnat que no arriba al mínim exigít.

Segurament aquest debat és molt més profund del que demana aquest treball, però està clar que tot i que molts dels plantejament que proposa l'Educació Inclusiva queden reflectits en les competències que plantegen treballar els Graus Univeritaris, segurament no es plantegen, encara, les formes de treballar perquè les idees de l'Educació Inclusiva arribin amb prou força a les aules Universitàries.

Està clar però, que a la Universitat hi ha una diversitat molt gran entre l'alumnat, pel que fa a capacitats tant a nivell cognitiu com a nivell emocional, amb interessos i motivacions molt diferents, i que això reforça i dóna sentit que treballin junts i que uns aprenguin dels altres.

Per contra del que a vegades pot semblar, l'aula Universitària actual és una aula heterogènia, que els paràmetres generals que ens marca l'Educació Inclusiva s'haurien de tenir en compte a l'hora de plantejar metodologies i estructures perquè l'alumnat aprengui més i millor.

En aquest sentit, Pujolàs (2008), proposa una estructura d'activitat d'aula basada en l'aprenentatge cooperatiu, que permet aprendre junts, en un mateix espais, a alumnes diferents.

Efectivament, l'Educació des de la Inclusió, permet construir un marc de relacions humanes més positives, no tan competitives i afavoridores de les relacions entre diferents. Això, sense dubte, és una necessitat per a l'alumnat del Grau de CAFE, moltes vegades amb antecedents molt competitiu i individualistes, però alhora una necessitat per a la construcció personal i social amb la contínua ampliació de les diferències socioeconòmiques que estem vivint en la societat actual.

2.1 Aprenentatge Cooperatiu

"*Feu-ho en grups de 6 i resoleu aquest problema*". El professor, en aquest cas, no està potenciant el treball d'aprenentatge cooperatiu, simplement està fent treballar als alumnes en grup, i és molt probable que els resultats de l'activitat no siguin massa bons, amb la possibilitat que uns treballin i els altres simplement passin l'estona. Això, normalment, pot portar al descontentament de l'alumnat i professorat portant-lo, a aquest últim, a recuperar altres mètodes més competitiu i individualistes, enlloc de millorar aquell treball en grup i convertir-lo en treball cooperatiu en equip.

Aquest era un dels riscos que ens plantejàvem el professorat de l'assignatura de Treball Interdisciplinar del Grau de CAFE, quan organitzàvem l'assignatura en equips de 6 i plantejàvem les activitats a resoldre. Per no caure en aquest error, es va veure la necessitat de conèixer i aplicar els elements identificatius de l'aprenentatge cooperatiu.

La prèvia però, abans d'entrar a conèixer a fons l'aprenentatge cooperatiu, és conèixer les estructures de l'activitat que poden aparèixer a l'aula.

Pujolàs (2008) planteja tres estructures diferents, segons com el professorat organitzi l'activitat i com concebi l'educació i els processos d'aprenentatge. Així, es tracta de determinar la relació que s'estableix entre els alumnes dins de l'aula, de determinar la relació entre l'alumnat i el professorat i determinar l'estructura d'activitat que s'utilitza.

Aquestes tres estructures són:

- Estructura individualista, on l'alumnat aprèn treballant de forma individual, sense la necessitat de comptar amb l'ajuda d'altres alumnes ja que només rep l'ajuda del professorat.
- Estructura competitiva, on l'alumnat també aprèn de forma individual, però en aquest cas comparant-se amb la resta de companys. Aquí només rep l'ajuda

del professorat i l'ajuda mútua no té sentit, ja que l'objectiu és ser millor que l'altre.

- Estructura cooperativa, on l'alumnat treballa en equip per tal d'aprendre. Aquí l'ajuda es pot rebre, sobretot, dels companys i companyes i també del professorat. Però no només es busca que l'alumnat aprengui el que se li ensenya, sinó que contribueixi a que els seus companys i companyes també ho aprenguin. Per tant, l'objectiu s'aconsegueix, sempre que tots els membres de l'equip l'aconsegueixin.

Està clar doncs, que l'estructura que s'acosta més a les idees de l'Educació Inclusiva plantejada en l'apartat anterior, és l'estructura cooperativa. Johnson, Johnson i Holubec (1999) plantegen que la cooperació consisteix en treballar junts per tal d'assolir els mateixos objectius, que només s'aconsegueixen amb aquesta estructura cooperativa.

És important destacar, que per assegurar-nos que l'estructura de l'activitat sigui cooperativa, és imprescindible assegurar-nos que apareguin dues condicions fonamentals que planteja Spencer Kagan (1999, citat a Pujolàs, 2008). La primera, que hi ha d'haver una participació equitativa, és a dir, que tots els membres de l'equip han de poder participar de forma semblant. La segona, que hi ha d'haver una interacció simultània, és a dir, que han de poder expressar el seu punt de vista, i ajudar-se mútuament.

Hem de tenir present, però, que treballar amb una estructura cooperativa suposa:

- Que els equips de treball han de ser heterogenis.
- Que el professorat ha d'ajustar les activitats d'aprenentatge a les característiques de cada alumne.
- Que el treball de l'alumnat ha de ser individual (ningú pot aprendre per ell) i cooperatiu a la vegada (s'han d'ajudar els uns als altres).
- Que l'ajuda mútua s'ha de fomentar.

Segons Johnson, Johnson i Holubec (1999), l'aprenentatge cooperatiu és l'ús didàctic d'equips reduïts d'alumnes per a aprofitar al màxim la interacció entre ells amb la finalitat de maximitzar l'aprenentatge de tots. Està clar que l'estructura cooperativa ajuda, de mica en mica, a intervenir sobre el grup perquè es vagi convertint en una "comunitat d'aprenentatge". D'aquesta manera, el grup passa de ser un col·lectiu que comparteix un espai a una comunitat on els membres s'interessen els uns pels altres, i s'adonen que comparteixen un mateix objectiu.

Però l'aprenentatge cooperatiu, no és solament un mètode fantàstic per aprendre millor els continguts plantejats, sinó que és, sense cap mena de dubte, un contingut més que els alumnes han d'aprendre i que per tant, se'ls ha d'ensenyar.

Aquesta doble finalitat de l'aprenentatge cooperatiu, és la doble finalitat que ens plantejem a l'assignatura de Treball Interdisciplinar del Grau de CAFE, on, no només interessa treballar en equip per avançar amb els continguts plantejats a l'assignatura, sinó que també es busca donar eines a l'alumnat perquè aprenguin a treballar en equip.

En aquest sentit, la proposta de Pujolàs i Lago (2007) del programa cooperar per aprendre i aprendre a cooperar (CA/AC), és una eina bàsica per facilitar a l'alumnat a assolir aquest doble objectiu.

2.3 El programa CA/AC: cooperar per aprendre, aprendre a cooperar

El programa CA/AC és un programa dissenyat inicialment per ser aplicat al context educatiu de l'escola d'infantil, primària i secundària. Aquest programa, amb unes bases clarament arrelades a les idees de l'Educació Inclusiva té com a objectiu principal posar en pràctica una estructura d'aprenentatge cooperatiu a l'aula.

La proposta del projecte neix del Grup de Recerca sobre Atenció a la Diversitat (GRAD) de la Universitat de Vic i del Grup de Formadors sobre Educació

Inclusiva del Centre d'Innovació Educativa (CIFE) també de la Universitat de Vic.

El projecte parteix de la utilització de l'aprenentatge cooperatiu en equips reduïts d'alumnes, i que té com a finalitat, aprofitar de forma positiva la interacció entre aquests alumnes per tal que tots aprenguin continguts curriculars al màxim de les possibilitats individuals, al mateix temps que aprenen a treballar en equip.

En aquest sentit, des de l'assignatura de Treball Interdisciplinari del Grau de CAFE de la UVic, es va veure clar que una adaptació d'aquest programa podria ser una eina molt útil per aconseguir aquest doble objectiu o finalitat. Així doncs, el Programa CA/AC patirà una petita transformació per adaptar-lo a l'aula Universitària, diferent que l'aula d'infantil, primària i secundària, però igual d'heterogènia i diversa.

El programa, per tal d'estructurar l'activitat de forma cooperativa, proposa la intervenció en tres àmbits diferents (Pujolàs, 2008).

- **Àmbit A: La cohesió de grup.** Hi ha d'haver un mínim de condicions de cohesió de grup perquè l'equip cooperi entre els seus membres. Aquest àmbit d'intervenció inclou tota una sèrie d'actuacions encaminades a cohesionar el grup (dinàmiques de grup, jocs cooperatius...) a treballar i desenvolupar en moments de tutoria o classe per anar millorant el clima de l'aula. La idea principal és que hi ha d'haver cohesió de grup perquè es pugui treballar de forma cooperativa.

- **Àmbit B: El treball en equip com a recurs per a ensenyar.** A més a més de tenir un grup cohesionat, el treball cooperatiu ha d'ajudar a aprendre millor els continguts escolars perquè s'ajuden els uns als altres. Si la dinàmica de grup acaba convertint-se en un treball individualista o competitiu dins el petit grup, no estem aconseguint treballar de forma cooperativa. És important, doncs, ensenyar-los a treballar de manera que es donin les condicions de participació equitativa i interacció simultània.

L'àmbit B, doncs, posa a l'abast una sèrie d'estructures cooperatives que assegurin que els equips heterogenis creats, segons la capacitat de l'alumnat de donar i necessitat de rebre ajuda, treballaran de forma cooperativa.

- Àmbit C: El treball en equip com un contingut a ensenyar. En aquest àmbit s'inclouen les actuacions encaminades a ensenyar als alumnes a treballar en equip. L'objectiu principal és transformar l'aprenentatge cooperatiu en un contingut més a aprendre, i donar a l'alumnat, estratègies i eines que permetin aprendre a treballar en equip, tenint en compte que el treball en equip també és un contingut a ensenyar.

Aprofundint en aquest àmbit, veiem que té en compte diferents aspectes:

- Interdependència positiva de finalitats: els membres de l'equip han de tenir clar els objectius d'aprendre i ajudar-se.
- Interdependència positiva de rols: cada membre de l'equip ha de desenvolupar un rol, per poder-lo exercir i poder distribuir les tasques a realitzar.
- Interdependència positiva d'identitat: a mesura que es treballa cooperativament, augmenta el sentit de pertinença a un equip i aquest es va estabilitzant.
- Es desenvolupen habilitats socials pròpies del treball en equip, que es converteixen en compromisos que assumeixen els diferents membres de l'equip, per aconseguir un bon funcionament de l'equip, i que són revisats periòdicament.

En aquest sentit, l'àmbit C intenta ensenyar a l'alumnat a treballar en equip, agafant consciència d'equip i autorregulant-se com a tal. Per aconseguir-ho, el Programa CA/AC proposa un funcionament que ha d'ajudar i facilitar aquest aprenentatge. Proposa decidir un nom, establir uns objectius, decidir unes normes de funcionament, repartir entre els membres de l'equip uns rols i funcions determinades, elaborar el quadern de l'equip, amb els plans de l'equip, els diaris de sessions i les valoracions corresponents.

Aquest treball que estem presentant, es centra en aquest últim àmbit, amb l'objectiu de veure si aquestes eines que proposa el Projecte CA/AC per aprendre a treballar en equip, també són adequades en les aules universitàries.

2.4 Treball interdisciplinar

Una de les característiques de l'Educació Inclusiva i de l'aprenentatge cooperatiu que hem vist en els punts anteriors, és que l'estudiant es presenta com a protagonista del procés d'aprenentatge molt per sobre dels continguts a treballar.

Està clar doncs, que si volem treballar i desenvolupar les competències de l'alumnat d'una manera integrada i global, presentar formes de treball on apareguin les disciplines implicades de forma conjunta i real, ens ajudarà a aconseguir-ho.

Zabala (1999), planteja que totes les activitats interdisciplinàries basades en centres de interès disposen de tres moments o fases clarament diferenciades.

El primer moment, anomenada com "la situació de la realitat". Es tracta de la presentació sobre una realitat que cal conèixer o a partir de la qual es fa necessària l'elaboració i la producció d'un objecte que és interessant per l'alumnat i dóna significat als continguts que s'hauran de treballar. Aquí hi trobem els passos de la motivació, la presentació i l'anàlisi d'un tema en concret.

El segon moment, anomenat "l'aprenentatge específic". Es correspon al procés d'ensenyament dels diferents continguts disciplinàries, en què les tasques que es realitzaran estaran en funció de la construcció dels significats, activitats en les quals l'alumnat haurà d'observar, contrastar, refer, experimentar i arribar a unes conclusions sobre cada un dels continguts que han anat apareixent al llarg del procés de coneixement o d'elaboració i producció. Es durien a terme els passos de delimitació, identificació d'instruments i utilització d'aquests.

El tercer moment anomenat “la integració”. Es constitueix per les activitats de síntesi consistents en la reordenació i en la integració dels diferents continguts treballats en una visió global, la qual configurarà un procés d'establiment de relacions interdisciplinàries. La integració, la visió global i ampliada, en serien els passos específics d'aquesta etapa.

Segons Zabala (1999), els mètodes globalitzadors o interdisciplinaris apareixen quan l'estudiant esdevé el protagonista principal de l'ensenyament. És a dir, quan hi ha un desplaçament del fil conductor de l'educació des de les matèries o disciplines fins a l'estudiant i, per tant, fins a les seves capacitats, els seus interessos i les seves motivacions.

Amb el nou espai Europeu d'Educació Superior, es proposa molt clarament que l'alumnat ha de treballar per aconseguir unes certes competències personals i professionals. La interdisciplinarietat, és una bona estratègia per treballar aquestes competències.

En aquest sentit, Arumí i Gómez (2010), plantegen que el treball de les competències dels Graus Universitaris, fruit del Pla Bolonya, no es poden entendre treballar-les d'una forma fragmentada, sinó que s'han de treballar d'una forma integrada.

En aquell moment, encara previ al desplegament del Grau de CAFE, destaquen l'assignatura de Treball Interdisciplinar, com una bona proposta d'aquesta nova forma de treballar en els Graus Universitaris. L'assignatura, planteja treballar tres competències diferents vinculades al concepte d'interdisciplinarietat:

- Capacitat per relacionar continguts de diferents àrees de coneixement.
- Conèixer, pronosticar i avaluar els factors històrics, psicològics, socials i culturals que afavoreixin o dificultin la pràctica de l'activitat física i l'esport.
- Relacionar diferents àrees i coneixements i aprendre a desenvolupar-los a partir de diferents temes transversals.

Està clar, que tot i que en aquell moment no es tenien clares les activitats de l'assignatura, ni la forma de plantejar-les, sí que hi havia una línia molt marcada que els mateixos autors descriuen com:

Un trabajo interdisciplinar del grado de CAFE debe, evidentemente, estar centrado en la actividad física y el deporte.

Para la adquisición de las competencias, citadas anteriormente y referidas a la interdisciplinariedad, hemos establecido algunas estrategias. A saber:

- Actuación y reflexión en contextos determinados. Schön (1994, pp. 88-91) ya nos hablaba de la necesidad de pensar la práctica, del paradigma de la investigación-acción. Las actividades serán *a priori* prácticas, pero con posteridad se potenciarán las reflexiones y el diálogo sobre lo experimentado, para poder organizar cognitivamente y verbalizar socialmente la situación vivida.
- Movilizar actitudes, habilidades y conocimientos. Por tanto en la solución deberán demostrar actitudes, como la paciencia o la constancia pero, también, habilidades técnicas propias de los deportes y habilidades sociales propias de la convivencia. Finalmente deberán demostrar conocimientos de todas o algunas de las asignaturas que ya hayan impartido en primero y segundo curso del grado de CAFE .
- Actuación compleja y procesal. Movilizar actitudes, habilidades y conocimientos al mismo tiempo y de forma interrelacionada implica crear una situación muy compleja. Es un reto para el profesorado tener la capacidad de crear y elaborar, también con la ayuda del alumnado, situaciones complejas que impliquen interdisciplinariedad y que, a la vez, permitan evaluar competencias. Un gran reto para el profesorado.

El reto está abierto, cabe esperar que alumnado y profesorado aprenderemos a gestionar y aprovechar la nueva organización y las nuevas metodologías que se nos proponen des del EEES. Con el tiempo, también deberemos aprender a evaluar estos nuevos espacios de aprendizaje, pero esto, sería en cualquier caso, motivo de otro artículo, de otra reflexión. (Arumí i Gómez, 2010:29)

És evident doncs, que el treball que teniu a les mans, ha intentat desenvolupar les línies mestres que s'havien plantejat en el Pla d'estudis del Grau de CAFE, seguint les indicacions del Pla Bolonya que planteja el treball per competències, fugint de la fragmentació de les disciplines.

2.5 Delimitació de l'objecte d'estudi

En aquest treball que teniu a les mans, s'intenta aprofitar l'Aprenentatge cooperatiu i la Interdisciplinarietat per treballar en dues direccions.

Per una banda, l'Aprenentatge cooperatiu i en especial l'estructura CA/AC, ens ha d'ajudar a treballar els diferents continguts de les diferents disciplines plantejades de forma ordenada i integrada.

Per altra banda, el fet que l'assignatura estigui plantejada de forma interdisciplinar, amb diferents continguts de diferents àmbits de l'Activitat Física

i l'Esport a treballar, fa que es necessitin estructures organitzatives diferents per tal de poder-les treballar de forma efectiva.

Així doncs, en aquest treball intentem valorar si a través de l'Aprenentatge cooperatiu podem assolir les competències plantejades a l'assignatura de Treball Interdisciplinar del Grau de CAFE, tot treballant els diferents continguts plantejats a l'assignatura i a més a més, aprenent a treballar en equip de forma cooperativa.

3 Estudi Empíric

3.1 Metodologia: Estudi de cas per l'apropament a l'objecte d'estudi

Tal com apunta Flick (2011), la investigació quantitativa no pot exposar la mesura a un concepte teòric de manera immediata, sinó que cal buscar indicadors que permetin operativitzar el concepte a mesurar, ja que aquest tipus d'investigació s'interessa per les causes i pretén aconseguir resultats generalitzables que es puguin objectivar. Per contra, l'autor defineix la investigació qualitativa com aquella que té altres prioritats i que per tant, no necessita d'una mesura perquè selecciona els participants de manera expressa, integra un nombre petit de casos segons la seva rellevància i els estudia per analitzar-los de manera extensiva en tota la seva complexitat.

D'acord amb el marc teòric plantejat fins al moment, s'abordarà la investigació des d'una perspectiva metodològica coherent amb els nous plantejaments sobre la investigació psicoeducativa i s'abordarà mitjançant l'estudi de cas. L'adopció d'aquesta estratègia suposa, en la present conceptualització, l'opció per una determinada "alternativa epistemològica" en l'aproximació als fenòmens psicoeducatius. Aquesta alternativa recolza la tesi segons la qual el comportament humà i els fenòmens socials presenten característiques peculiars i distintives respecte els fenòmens del món físic i natural. És per això que les exigències metodològiques en l'aproximació al seu estudi també mostren peculiaritats diferenciades (Coll i Onrubia, 1998; Sandín, 2003):

- El comportament humà és el comportament d'un subjecte, no d'un objecte, i per tant no es pot ni obviar ni negar aquesta dimensió subjectiva que li és constituent. La finalitat serà analitzar de manera "objectiva" el significat subjectiu.
- El comportament humà és intencional, dirigit i guiat per objectius. No es pot abordar el seu estudi, per tant, a partir de relacions entre antecedents i conseqüents, entre causes i efectes, tal i com s'expliquen la majoria de fenòmens de les ciències de la naturalesa.

- El comportament humà té una dimensió històrica i social. L'interès de la recerca, doncs, no rau només en l'acció individual, sinó en les relacions entre les perspectives del subjecte i les circumstàncies ecològiques en les quals es troben. Els significats que marquen el comportament humà són situats, vinculats als contextos socials i a la dinàmica d'aquests contextos. Des d'aquesta perspectiva es remarca el caràcter únic i particular de cada context i situació, allunyant-se, doncs, de les premisses positivistes que defensen la uniformitat de la naturalesa. Relacionat amb aquest aspecte, a més a més, la perspectiva epistemològica que es defensa no té per què renunciar a l'establiment de factors explicatius de caràcter universal, si bé l'estratègia per arribar a la seva identificació variarà: en lloc de buscar factors universals abstractes, obtinguts a través de la generalització estadística d'una mostra, es busquen factors universals concrets, als quals s'arriba estudiant en detall un cas específic i després comparant-lo amb altres casos.

La investigació educativa prové de disciplines molt diverses i programes d'avaluació com la sociologia de la comunicació, la psicologia, l'etnografia, entre d'altres, que proposen diversitat de mirades, concepcions, objectes d'estudi i propostes per a la intervenció i transformació de processos i agents educatius. La tendència actual, però, apunta a la necessitat de constituir àrees d'investigació intra i interdisciplinars per donar compte de la complexitat de processos vinculats a fenòmens educatius (Díaz Barriga, 2007).

La pertinència d'un disseny de recerca, per tant, i en el marc de les afirmacions anteriors, no ve donada pel seu caràcter quantitatiu o qualitatiu, sinó per la seva capacitat d'ajudar a obtenir una comprensió contextualitzada dels fenòmens objecte d'estudi, així com per la seva rellevància teòrica i la seva capacitat empírica vàlida i fiable.

3.2 Disseny de la recerca

La recerca s'emmarca en l'assignatura de Treball Interdisciplinar de 2n curs del Grau de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport. L'assignatura s'imparteix en el 2n semestre per als diferents grups del curs (M1 i M2) que va de gener a maig amb una durada de 15 setmanes.

El total d'estudiants oscil·la entre 80 i 100 segons el curs acadèmic, però en el curs d'anàlisi d'aquest treball, els curs 2012-2013, hi va haver 90 estudiants.

L'assignatura és impartida per quatre professors d'àrees de coneixement diferent, que intervindran de forma equitativa amb tots els estudiants per igual.

En aquesta assignatura es poden diferenciar dos moments de treball molt diferents. En un primer moment, es tracta de preparar una sortida de dos dies que es realitzarà al Medi Natural, concretament a l'indret de Savassona, a la comarca d'Osona, i en un segon moment que és quan es realitza la sortida.

Per activar tota aquesta complexa logística de preparació i realització de la sortida, s'organitza l'assignatura amb equips de treball de 5-6 estudiants, que funcionaran de forma autònoma però acompanyats i guiats pels quatre professors.

A nivell acadèmic, les competències a treballar del Pla d'Estudis del Grau de CAFE de la Universitat de Vic són:

Competències Genèriques

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de comunicació i expressió.
- Capacitat de recerca i gestió de la informació.
- Capacitat per a l'aprenentatge autònom.
- Capacitat per relacionar continguts de diferents àrees de coneixement.
- Motivació per la qualitat.

Competències Específiques

- Conèixer, pronosticar i avaluar els factors històrics, psicològics, socials i culturals que afavoreixen o dificulten la pràctica de l'activitat física i l'esport.
- Relacionar diferents àrees i continguts i aprendre a desenvolupar-los a través de diferents temes transversals.
- Utilitzar la tecnologia per optimitzar i avaluar el procés d'ensenyament-aprenentatge i rendiment esportiu.

Per assolir algunes de les competències plantejades en l'assignatura, es treballen quatre grans blocs de continguts:

1. Educació en valors: un escenari per a l'educació.
2. Activitats en el medi natural: un escenari per a l'educació.
3. Activitats físiques i esportives: un escenari per a l'educació.
4. Coneixement del patrimoni natural i cultural.

L'assignatura s'organitza paral·lelament en dues línies de treball diferent.

Per una banda, dins de cada equip es reparteixen càrrecs individuals amb la responsabilitat de treballar alguns dels continguts. Aquesta tasca l'anomenem treball individual dins de l'equip i s'han de desenvolupar 7 activitats diferents que estan tutoritzades per un professor o professora.

Taula 1: Distribució dels continguts del treball individual amb el professorat responsable.

Treball individual dins de l'equip	Professorat
Nutrició i Control de l'Activitat Física	Professor 1
Entorn i Patrimoni	Professor 2
Itinerari i Material	Professor 3
Muntatge audiovisual i Valors	Professor 4

Aquestes activitats, tot i que la responsabilitat de l'alumnat pot ser individual o per parelles, s'ha de compartir amb la resta de l'equip perquè tots els membres estiguin al cas dels diferents temes a treballar i desenvolupar.

La forma de treball es fa a partir d'unes pautes que es donen en el guió de cada treball individual (Veure Annex 1) on s'especifica les lectures a fer, què i com s'ha de treballar, i quan s'ha de lliurar al tutor o tutora corresponent.

A més a més, també es disposa d'un guió d'avaluació (Veure Annex 2) on es concreten amb diferents indicadors, com s'avaluarà i es qualificarà el treball individual plantejat.

A grans trets, i per entendre el funcionament d'aquesta línia de treball, a continuació plantejarem breument els continguts que es treballen:

En el cas de la Nutrició, es treballen els conceptes d'alimentació, nutrició i dieta, per aconseguir fer una dieta personalitzada per a cada membre de l'equip, per afrontar les necessitats energètiques de la sortida de dos dies. Per fer-ho, s'han de basar en unes fórmules extretes d'unes lectures plantejades, que permeten elaborar la dieta personalitzada.

En el Control de l'Activitat Física, es tracta de valorar i controlar la càrrega del treball físic durant el matí del primer dia de la sortida, i comparar diferents mètodes de registre i de diferents persones dins del mateix equip.

Per conèixer l'Entorn i Patrimoni històric i cultural de la sortida, es planteja unes lectures i uns treballs de recerca bibliogràfica per analitzar i conèixer diferents llocs dels que es passaran durant la sortida. Aquest treball previ, ha d'ajudar a moure's de forma desperta i activa durant la sortida, coneixent diferents llocs dels que passaran.

En el cas de l'activitat de l'itinerari, l'objectiu principal és preparar dos recorreguts diferents per anar de Vic a Savassona. Un primer recorregut ha de ser apte per fer a peu, i ha d'estar senyalitzat. L'altre, ha de ser un recorregut apte per fer en BTT (Bicicleta tot terreny), i ha de ser diferent al primer. Les activitats d'aquest treball van encaminades a buscar, escollir i preparar aquests dos itineraris.

La preparació del material a portar, passa per conèixer prèviament el material individual i grupal necessari per afrontar una sortida de dos dies al Medi Natural. Després d'unes lectures prèvies, s'ha d'anar decidint i repartint el material a portar.

En el Muntatge audiovisual, es tracta de fer la planificació del muntatge audiovisual, decidint què i com fer l'abans, el durant i el després de la sortida per poder editar un bon audiovisual. En aquest sentit, es potencia la creativitat i la preparació d'un bon guió per aconseguir visibilitzar els objectius de la sortida.

En l'apartat de valors, es planteja un treball de recerca bibliogràfica sobre valors i relacions humanes, per detectar quins d'aquests valors es poden treballar durant la sortida, i així preparar una plantilla per intentar acotar-ho i enregistrar-ho.

Per altra banda, cada equip ha d'organitzar una activitat per a tot l'alumnat de l'assignatura en algun moment durant els dos dies de sortida.

Aquesta activitat, que normalment s'organitza entre dos equips diferents dels grups M1 i M2, l'anomenem treball organitzatiu de l'equip, i s'assigna a principis de l'assignatura.

En aquest sentit, cada professor i professora de l'assignatura, es cuida de vetllar per la bona organització de dues activitats.

Taula 2: Distribució dels continguts del treball organitzatiu amb el professorat responsable.

Treball organitzatiu grup	Professorat
Ràpel i espeleologia / Sortida sostenible	Professor 1
Jocs de nit / Organització del campament	Professor 2
Tir amb arc i Geocaching / Cursa orientació i BTT	Professor 3
Organització d'activitats esportives / Autoreflexió. Parlem?	Professor 4

Cada treball organitzatiu de grup, també té el seu guió de pautes per la preparació de cada activitat, així com també el seu guió d'avaluació (Veure Annex 3).

Així, cada equip, i seguint el programa de la sortida previst (Veure Annex 4) ha d'intentar planificar, executar i valorar alguna de les activitats proposades en el dia i hora assenyalat en el programa.

Pel que fa a les activitats que coordina el professor 1, es tracta d'organitzar durant el matí del primer dia, l'activitat de ràpel i durant la tarda l'activitat d'espeleologia. L'apartat de sostenibilitat, es treballa prèviament a classe i durant la sortida, amb l'objectiu principal de ser respectuosos amb l'entorn i de crear el mínim de deixalles per minimitzar l'impacte sobre l'espai natural de Savassona.

El professor 2, vetlla perquè els equips que preparen el campament, tinguin ben diferenciades les seves parts i usos. Al mateix temps, acompanya als equips a aprofitar la foscor i l'entorn de la zona, per preparar uns jocs de nit interessants.

El professor 3, ajuda a preparar una cursa d'orientació durant el matí del primer dia, i també acompanya als equips que es cuiden del Geocaching i del tir amb arc, a que la tarda estigui plena d'activitats variades.

Per últim, el professor 4, coordina els equips que preparen les activitats esportives del segon dia al matí, i ajuda a fer una activitat de cloenda intentant recollir els valors i actituds que han aparegut durant els dos dies de sortida.

Per tirar endavant tot aquest munt d'activitats individuals i col·lectives, l'assignatura està organitzada amb unes tutories setmanals rotatòries, obligant d'aquesta forma a fer, com a mínim, un parell de tutories amb cada professor o professora.

En el Pla de treball de l'assignatura, s'especifica setmanalment a cada equip amb qui ha de fer la tutoria i on s'ha de fer, i per tant, quina feina ha de portar cada equip per ser valorada i comentada.

A continuació podeu veure un petit exemple del pla de treball de l'assignatura, per entendre millor l'organització de tutories setmanals. (Veure Pla de treball sencer a l'Annex 5).

Taula 3: Exemple del Pla de treball de l'assignatura

Pla de Treball 2012/2013
Treball Interdisciplinar 2n Grau de CAFE

Dies	Grup	Lloc	Professorat	Grups	Sessió
21/01/2013	M1	Sala Mercè Torrents	Tots		Presentació Assignatura. Visualització vídeo. Formació dels equips. Presentació del projecte i tasques. Treball individual i ogranitzatiu d'equip.
	M2				
28/01/2013	M1	F207	Tots		Acabar formació dels equips i explicar com avaluarem. Explicació pla de treball, com treballa l'equip i el pla de l'equip.
	M1	F207			
	M2	CS102	Tots		
	M2	CS102			
04/02/2013	M1	F207	Professor 3	5,6,7,8	Tutoria
	M2	CS102	Professor 4	9,10,11,12	
	M2	F109	Professor 2	13,14,15	
	M1	B102	Professor 1	1,2,3,4	
11/02/2013	M2	F207	Professor 3	9,10,11,12	Tutoria
	M2	CS102	Professor 4	13,14,15	
	M1	F109	Professor 2	1,2,3,4	
	M1	B102	Professor 1	5,6,7,8	
18/02/2013	M2	F207	Professor 3	13,14,15	Tutoria
	M1	CS102	Professor 4	1,2,3,4	
	M1	F109	Professor 2	5,6,7,8	
	M2	B102	Professor 1	9,10,11,12	
25/02/2013	M1	F207	Professor 3	1,2,3,4	Tutoria
	M1	CS102	Professor 4	5,6,7,8	
	M2	F109	Professor 2	9,10,11,12	
	M2	B102	Professor 1	13,14,15	
04/03/2013	M1	F207	Professor 3	Tots	Trobada dels grups M1 i M2. Valoració del pla de l'equip i nou pla de l'equip.
	M2	CS102	Professor 4		
	M2	F109	Professor 2		
	M1	B102	Professor 1		

El fet de plantejar l'assignatura amb un treball tan i tan autònom per part dels estudiants, i amb aquesta organització per equips de 5 o 6, feia necessari donar algunes eines perquè aquests aprenguessin a treballar en equip.

En aquest sentit, ens vàrem centrar en el programa CA/AC (Cooperar per aprendre / Aprendre per cooperar) (Pujolàs, P.; Lago, J.R.; Naranjo, M.; Riera, G.; Olmos, G.; Pedragosa, O.; Soldevila, J.; Torné, A.; Rodrigo, C, 2011) per ajudar als estudiants en la difícil tasca d'aprendre a treballar en equip.

El primer dia de classe s'explica breument com funcionarà aquesta dinàmica per treballar en equip, i es planteja la formació dels equips.

Per la formació dels equips, es proposen diferents necessitats específiques lligades als càrrecs de l'equip per tenir un equip ben compensat. S'intenta que en cada equip hi hagi membres amb interessos i motivacions diferents, i que si és possible hi hagi un especialista en activitats al medi natural, que també hi hagi algú amb habilitats tecnològiques, algú amb interès per l'àmbit més pedagògic i de valors, un altre que domini temes de preparació física, algú que domini el tema més nutricional, i per últim, algú amb interès per la geografia i la història.

La veritat, però, és que s'acaben organitzant força per afinitats personals més que per habilitats, però això no suposa un problema per a engegar la dinàmica de treball en equip ni per avançar amb els continguts plantejats.

A partir del segon dia de classe, es comença a treballar amb el quadern de l'equip que proposa el programa CA/AC. De fet, la documentació del programa CA/AC està preparada per treballar en equips d'Educació infantil, primària i secundària, i en aquest cas, l'hem hagut d'ajustar als equips i assignatura d'una Grau Universitari.

Així, es va preparar la documentació de plans de l'equip, diaris de sessions i valoracions dels plans dels equips adaptats a les necessitats de l'assignatura, com a eines bàsiques per a ajudar a treballar en equip i com a eines de recollida de dades d'aquesta recerca.

Aquest Quadern de l'equip està format per:

Pla de l'equip, instrument que regula l'organització i funcionament dels equips i que consta de diferents apartats.

- Els objectius que es volen assolir, es concreten en:
 - o Progressar en l'aprenentatge.
 - o Ajudar-nos els uns als altres.
 - o Preparar una sortida de dos dies al medi natural.
 - o Un objectiu a decidir i especificar per cada equip.
- Els càrrecs, per concretar els responsables del treball individual plantejat a l'assignatura. Aquests càrrecs, van lligats a les activitats de nutrició, control de l'activitat física, preparació de l'itinerari, material, entorn i patrimoni, muntatge audiovisual i valors.
- Els rols, per concretar les funcions dins de l'equip i l'organització interna del mateix equip. Aquests rols venen definits en el mateix pla de l'equip amb unes tasques concretes i poden ser: coordinador, secretari, ajudant, intendent, portaveu i animador.
- Els compromisos personals, que exigeixen una reflexió i una concreció individual de què pot aportar o ajudar cadascú al funcionament de l'equip.

Aquest pla de l'equip, està previst per quatre o cinc setmanes, que un cop valorat, es refarà en un nou pla de l'equip per un nou període de quatre o cinc setmanes més, amb la modificació d'objectius, rols i compromisos, si es creu convenient. Els càrrecs es mantindran durant tota l'assignatura, ja que van molt lligats a l'activitat de treball individual plantejada.

El diari de sessió, instrument que valora el funcionament setmanal de l'equip i ajuda a millorar o reconduir el funcionament del mateix equip. Aquest diari també consta de diferents parts:

- Una escala de valoració amb tres possibilitats referent als següents aspectes:
 1. Cadascú ha exercit les tasques del seu càrrec.
 2. Tots hem après.

3. Hem utilitzat el temps adequadament.
 4. Ens hem ajudat els uns als altres.
 5. Els responsables de les tasques han exposat la feina feta.
 6. Hem avançat en els objectius de l'equip.
 7. Cadascú ha complert el seu compromís.
- Una valoració de l'equip, de cada un dels compromisos personals adquirits en el pla de l'equip.
 - Una valoració descriptiva sobre el què s'ha fet especialment bé com a equip durant aquella setmana, i un descripció del què s'ha d'intentar millorar.

La **valoració del pla de l'equip**, instrument que ha d'ajudar a veure com ha funcionat l'equip durant el període de quatre o cinc setmanes que s'ha acabat, i promoure canvis en el nou pla de l'equip per millorar-ne la seva dinàmica i funcionament en el nou període.

Per omplir aquesta valoració del pla de l'equip, s'ha d'utilitzar una rúbrica (Veure Annex 6) que ens ajuda en la valoració dels rols, càrrecs, objectius i compromisos, per anar aprenent de mica en mica com anar-nos organitzant i treballant millor en equip.

Les parts d'aquest instrument són:

- Valoració, amb una escala d'1 a 4, de l'assoliment dels objectius segons la rúbrica.
- Valoració, amb una escala d'1 a 4, dels rols de cada membre de l'equip. Aquesta valoració es fa en forma d'autoavaluació per part de cada membre de l'equip i en forma de coavaluació per part de la resta de membres de l'equip cap al rol avaluat, utilitzant també la rúbrica corresponent.
- Valoració, amb una escala d'1 a 4, dels càrrecs amb la mateixa dinàmica d'autoavaluació i coavaluació dels rols.
- Valoració, amb una escala d'1 a 4, dels compromisos personals adquirits durant aquell període, amb la mateixa dinàmica dels dos punts anteriors.

Amb tot això, des del treball individual i grupal plantejat fins a utilitzar el quadern de l'equip com a instrument per a aprendre a treballar en equip, cada equip va treballant de forma autònoma, per anar preparant la sortida de l'assignatura.

La sortida, és una experiència molt intensa per als estudiants, on es vivència d'una manera molt clara com s'han treballat tots els aspectes plantejats durant el procés de preparació.

L'assignatura es tanca amb una memòria escrita final, amb valoracions i reflexions sobre la construcció de tot el procés, la realització de la sortida i els aprenentatges treballats. A més a més, la memòria escrita va acompanyada d'un audiovisual representatiu de la sortida.

Per l'avaluació de la memòria escrita, s'utilitza una rúbrica que l'alumnat disposa prèviament (Veure Annex 7). El fet d'utilitzar una rúbrica descriptiva per avaluar la memòria escrita, va més enllà d'aconseguir una avaluació final d'aquesta evidència avaluadora, ja que l'objectiu principal de la rúbrica, és ajudar a l'alumnat en el procés de construcció i preparació de la mateixa com a guia bàsica per aquest tasca final.

L'avaluació final de l'assignatura, es concreta amb uns percentatges per al procés i un altre per als resultats. En aquest sentit, els criteris són:

Avaluació

1. Preparació de la Sortida Interdisciplinar 60%
 1. Treball individual dins de l'equip 20%
 2. Mitja dels treballs individuals dins de l'equip 20%
 3. Treball organitzatiu de l'equip 20%
2. Durant i després de la Sortida Interdisciplinar 40%
 1. Com s'ha treballat en equip 20%
 2. Memòria final 20%

Cada alumne tindrà una nota individual del seu càrrec o càrrecs dins de l'equip. En el cas d'haver treballat en més d'una activitat individual, la nota sortirà de la

mitjana de les dues activitats. Aquesta nota suposarà un 20% de la nota final de l'alumne.

La mitjana de la nota de tots els treballs individuals, suposa també, un 20% de la nota final de l'assignatura.

Com preparen i realitzen el treball organitzatiu que es dur a terme durant la sortida, també suposa un 20% de la nota final de l'assignatura.

El com s'ha treballat en equip, també és un 20% de la nota final de l'assignatura. Aquest percentatge és el que fa referència directa als instruments utilitzats per aquesta recerca.

La memòria escrita, amb les activitats treballades abans, durant i després de la sortida més l'audiovisual, també correspon a un 20% de la nota final.

3.2.1 Criteris de selecció dels casos

Com hem vist en el punt anterior, la utilització del quadern de l'equip com a eina per aprendre a treballar en equip, és un instrument que a més a més de plantejar-lo com a instrument d'ajuda per a treballar en equip, també ens serveix per a recollir dades de com es treballa en equip de tots els equips de l'assignatura.

Veient que treballar amb totes les dades de tots els equips de l'assignatura, seria una tasca complexa i difícil, vàrem decidir centrar-nos en tres equips, on a més de recollir les dades del quadern de l'equip, intentaríem recollir dades a partir de gravacions, resultats i memòries de l'assignatura.

D'aquests tres equips escollits, es va mirar que fossin equips que no coincidissin mai amb el mateix professor i aula els diferents dies de tutories, i que tampoc organitzessin cap activitat organitzativa conjuntament.

Dels tres equips a que se'ls va proposar fer aquesta recollida de dades, dos van fer-ne un seguiment força acurat del procés i el tercer va abandonar a poques setmanes de començar.

S'ha de dir que en els dos equips que tenim totes les dades, eren equips on s'hi havia identificat algun alumne responsable per anar fent el seguiment de recollida de dades. El tercer equip, era un equip més heterogeni i poc ordenat, que no va complir amb el compromís de les gravacions.

Així doncs, aquest treball es centra en la recollida de dades de dos equips que van fer un bon seguiment de l'assignatura, van realitzar el quadern de l'equip, van fer les gravacions de la majoria de sessions i van lliurar la memòria final de l'assignatura.

3.2.2 Instruments i procediments de recollides de dades.

Per una banda, s'han recollit dos quaderns d'equip, dels dos equips esmentats. Aquests quaderns tenien tres períodes, amb tres plans de l'equip i tres valoracions, a més dels diaris de sessions setmanals corresponents.

El pla de l'equip, recull dades dels objectius de l'equip, dels rols i càrrecs amb les seves tasques corresponents i un apartat de compromisos personals on cada membre de l'equip ha d'especificar el compromís que assumeix dins de l'equip per les properes setmanes.

Un exemple de pla de l'equip utilitzat:

PLA DE L'EQUIP

Període:		Nom de l'equip:		Nºequip:	
----------	--	-----------------	--	----------	--

OBJECTIUS: QUÈ VOLEM ACONSEGUIR?	
1. Progressar en l'aprenentatge	
2. Ajudar-nos uns als altres	
3. Preparar una sortida de dos dies al medi natural.	
4. Objectiu específic	

Rol per organitzar la dinàmica de l'equip (un alumne/a per rol)

ROLS	TASQUES	Nom de l'alumne/a
Coordinador	- Organitza les tasques de cada persona de l'equip	
Secretari	- Omplir els diaris de sessions - Donar el quadern d'equip al professor responsable	
Ajudant	- Recordar i vetllar perquè es realitzin les activitats programades	
Intendent	- Procurar que tothom porti el material necessari	
Portaveu	- Ser el portaveu del grup amb el professor responsable	
Animador	- Vetllar pel bon ambient de l'equip	

Càrrec per desenvolupar les activitats de la sortida (un o dos alumnes per càrrec)

CÀRRECS	TASQUES	Nom dels i les alumnes
Responsables de material	Preparar i gestionar la logística del material de la sortida	
Responsables de l'itinerari	Preparar les rutes per anar fins a Savassona a peu i BTT	
Responsables de nutrició	Preparar els àpats i avituallaments de tota la sortida	
Responsables de control de l'AF	Saber i controlar quina intensitat i volum de l'AF suposa la sortida	
Responsables d'entorn i patrimoni	Conèixer i transmetre els elements de l'entorn històric i cultural que es pot trobar durant la sortida	
Responsables de l'àmbit tecnològic	Planificar i realitzar un muntatge audiovisual de la sortida	
Responsables de valors	Identificar i transmetre valors de la sortida	

Què haurien de millorar quan treballem en equip?

COMPROMISOS PERSONALS	Nom de l'alumne/a	Signatura

Els diaris de sessions, s'utilitzen setmanalment a la sessió de tutoria per valorar com està funcionant l'equip i per valorar si s'estan complint els compromisos adquirits en el pla de l'equip. També però, serveixen per valorar allò que s'està fent bé i allò que s'hauria de millorar com a equip.

Un exemple de diari de sessió utilitzat:

DIARI DE SESSIONS					
Data:		Nom de l'equip:		Nº de l'equip:	

Com ha funcionat el nostre equip:	Cal millorar	Bé	Molt bé
1. Cadascú ha exercit les tasques del seu càrrec			
2. Tots hem après			
3. Hem utilitzat el temps adequadament			
4. Ens ajudem els uns als altres			
5. Els responsables de les tasques han exposat la feina feta			
6. Hem avançat en els objectius de l'equip			
7. Cadascú ha complert el seu compromís			

Nom	Avaluació del compromís		
	Molt bé	Bé	Fluix

Què és el què fem especialment bé?	
En què hem de millorar?	

L'última peça del quadern de l'equip és la valoració del pla de l'equip.

Aquesta valoració, contempla l'assoliment dels objectius plantejats, els rols, els càrrecs i els compromisos personals, així com també valora de forma conjunta el que s'ha fet especialment bé, i el que es necessita millorar. En la valoració dels rols, càrrecs i compromisos personals, s'utilitza una doble forma de valoració en forma d' autoavaluació i coavaluació. Cada membre de l'equip s'autoavalua el seu rol, càrrec i compromís, però al mateix temps, la resta de l'equip, també avalua el rol, el càrrec i el compromís del company o companya.

Un exemple de valoració del pla de l'equip:

VALORACIÓ PLA DE L'EQUIP.

Període:		Nom de l'equip:		Nºequip:	
----------	--	-----------------	--	----------	--

(Vegeu la Rúbrica)

OBJECTIUS: QUÈ VOLEM ACONSEGUIR?		4	3	2	1
1. Progressar en l'aprenentatge					
2. Ajudar-nos uns als altres					
3. Preparar una sortida de dos dies al medi natural					
4. Objectiu específic					
ROLS		4	3	2	1
Coordinador/a	Nom:				
Resta de l'equip:					
Secretari/a	Nom:				
Resta de l'equip:					
CÀRRECS		4	3	2	1
Responsables de material	Noms:				
Resta de l'equip:					
Responsables de l'itinerari	Noms:				
Resta de l'equip:					
VALORACIÓ DELS COMPROMISOS PERSONALS		4	3	2	1
Compromisos...					
Resta de l'equip....					
Compromisos...					

Resta de l'equip....					
----------------------	--	--	--	--	--

Què és el que hem fet especialment bé com a equip?
En quins aspectes hem de millorar?

Per altra banda, aquests dos equips varen fer gravacions en vídeo o àudio de les diferents sessions de l'assignatura, per poder valorar de primera mà com funcionava l'equip.

També es va gravar amb àudio, una taula de discussió del professorat de l'assignatura, per valorar l'assignatura i en especial el funcionament de l'aplicació del quadern de l'equip.

Per últim, la producció final de la memòria, és una eina interessant per valorar si realment l'estructura plantejada ajuda a treballar en equip a partir de la valoració que en fan els mateixos estudiants.

Totes aquestes eines de recollida de dades, s'han anat aplicant durant les 15 setmanes de durada de l'assignatura. Tal i com es veu a la taula 4, la planificació de recollida de dades és variada i ben repartida durant tota la durada de l'assignatura.

Taula 4: Calendari de planificació d'utilització dels instruments de recollida de dades.

Setmanes	Quadern de l'Equip		Gravacions	Producció Final	Valoració professorat
1	Pla de l'Equip 1				
2					
3			Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
4			Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
5			Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
6			Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
7	Pla de l'Equip 2	Valoració Pla de l'Equip 1	Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
8			Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
9			Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
10			Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
11			Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
12	Pla de l'Equip 3	Valoració Pla de l'Equip 2	Diari de Sessions	Vídeos i àudios	
13					
14		Valoració Pla de l'Equip 3			
15				Memòria escrita i audiovisual	Gravació àudio professorat

Al final de l'assignatura i de tot el procés de recollida de dades, aquesta previsió de recollida va patir algunes modificacions.

Pel què fa a l'equip 1, va poder enregistrar set de les deu gravacions de vídeo previstes. Alguns problemes tècnics i d'organització van reduir aquestes gravacions. També, aquest equip va deixar de fer i valorar el tercer pla de l'equip, justificant-se en que era igual que el segon. A la taula 5 que apareix a continuació, es visibilitza la real recollida de dades de l'equip 1.

Taula 5: Calendari d'aplicació dels instruments de recollida de dades de l'equip 1.

Setmanes	Quadern de l'Equip			Gravacions	Producció Final	Valoració professorat
1	Pla de l'Equip 1					
2						
3			Diari de Sessions			
4			Diari de Sessions	Vídeos		
5			Diari de Sessions			
6			Diari de Sessions	Vídeos		
7	Pla de l'Equip 2	Valoració Pla de l'Equip 1		Vídeos		
8			Diari de Sessions	Vídeos		
9			Diari de Sessions	Vídeos		
10			Diari de Sessions	Vídeos		
11			Diari de Sessions			
12		Valoració Pla de l'Equip 2	Diari de Sessions	Vídeos		
13						
14						
15					Memòria escrita i audiovisual	Gravació àudio

Pel què fa a l'equip 2, va poder enregistra nou de les deu gravacions previstes. L'equip 2 però, va fer les gravacions en àudio, que tot i que se sent molt millor que les gravacions en vídeo, és més difícil valorar la participació. Per la resta d'instruments de recollida de dades, com es pot veure a la taula 6, s'ha seguit la planificació prevista.

Taula 6: Calendari d'aplicació dels instruments de recollida de dades de l'equip 2.

Setmanes	Quadern de l'Equip		Gravacions	Producció Final	Valoració professorat
1	Pla de l'Equip (1)				
2					
3			Diari de Sessions		
4			Diari de Sessions	Àudio	
5			Diari de Sessions	Àudio	
6			Diari de Sessions	Àudio	
7	Pla de l'Equip (2)	Valoració Pla de l'Equip (1)	Diari de Sessions	Àudio	
8			Diari de Sessions	Àudio	
9			Diari de Sessions	Àudio	
10			Diari de Sessions	Àudio	
11			Diari de Sessions	Àudio	
12	Pla de l'Equip (3)	Valoració Pla de l'Equip (2)	Diari de Sessions	Àudio	
13					
14		Valoració Pla de l'Equip (3)			
15				Memòria escrita i audiovisual	Gravació àudio

3.3 Anàlisi de dades

Per tal de fer una bona anàlisi de les dades recollides, es treballa bàsicament en quatre línies diferents.

Per una banda les dades ens aporten unes valoracions quantitatives, extretes directament dels diaris de sessions amb qualificacions d'1-3, i dels plans de l'equip amb unes valoracions d'1-4.

En segon terme es treballa en una categorització de les valoracions del quadern de l'equip i les observacions dels vídeos i àudios per tal de treballar d'una forma més qualitativa les dades recollides.

Aquesta categorització es fa partint d'una categorització prèvia decidida de forma inductiva, per després anar definint de forma deductiva i en diferents aproximacions a les dades recollides, noves categories.

Les categories marcades inicialment eren tres:

- 1- Organització i funcionament de l'equip.
- 2- Aspectes del procés d'ensenyament aprenentatge de l'assignatura.
- 3- Sense proposta.

La primera categoria està molt relacionada amb el contingut d'aprenentatge cooperatiu i la segona està més relacionada amb el contingut curricular de la mateixa assignatura. La tercera categoria apareix quan no es pot incloure en cap de les anteriors.

Les subcategories finals, que es van anar definint a mesura en que es van anar treballar les dades són:

- 1 Organització i funcionament de l'equip.
 - 1.1 Aspectes comunicatius.
 - 1.2 Respecte als torns de paraula.
 - 1.3 Planificació del temps.
 - 1.4 Millorar aspectes de reflexió i avaluació.
 - 1.5 Aspectes emocionals i valors de cooperació.
 - 1.5.1 Bon ambient i bon clima dins de l'equip.
 - 1.5.2 Relació interpersonal.
 - 1.5.3 Empatia.
 - 1.6 Ajuda mútua.
 - 1.7 Participació.
 - 1.8 Bon funcionament.
- 2 Aspectes del procés d'ensenyament aprenentatge de l'assignatura.
 - 2.1 Repartiment i distribució de les tasques.
 - 2.2 Responsabilitat d'assumpció de tasques.
 - 2.3 Autoexigència.
- 3 Sense proposta.

En tercer lloc, es recull i es reflecteix la valoració que realitzen els dos equips en la memòria escrita, en relació a què els hi ha aportat la organització del treball en equip en el marc de l'assignatura.

Per acabar, s'analitza el grup de discussió de professorat, que al final de l'assignatura es du a terme amb tot el professorat implicat en l'assignatura i que es va recollir en format d'àudio.

3.3.1 Anàlisi de vídeos i àudios

A continuació hi ha un buidatge dels vídeos i àudios enregistrats dels dos equips analitzats.

De cada vídeo o àudio, s'intenta buidar les dades en quatre línies diferents.

D'entrada s'intenta valorar quant temps de la sessió es destina a treballar els continguts curriculars propis de l'assignatura, i quant temps es destina a treballar els aspectes organitzatius de l'equip. A més a més també s'intenta acotar quant de temps l'equip està en contacte amb el tutor o tutora i quant temps dediquen al treball individual i al treball organitzatiu.

En segon terme s'intenta descriure què passa a l'equip durant l'hora de treball.

En tercer lloc, s'intenta valorar si dues de les condicions fonamentals que planteja Spencer Kagan (1999, citat per Pujolàs, 2008) perquè l'estructura sigui cooperativa apareixen en les gravacions. Es tracta de valorar si la participació de l'equip és equitativa, si tothom participa per igual en la dinàmica de l'equip, i si aquesta interacció equitativa, és simultània i tothom pot expressar el seu punt de vista.

Per acabar s'intenta categoritzar el què passa durant la sessió gravada, utilitzant les categories presentades en el punt anterior.

Anàlisi vídeos de l'equip 1

Vídeo 1: Dia 11-2-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 48'	Categorització
- 11' de continguts de treball individual.	2.2
- 14' de continguts de treball organitzatiu.	2.2
- 23' de tutoria amb el professor.	3
Temps destinat a l'organització de l'equip: 5'	Categorització
- 5' d'omplir el diari de sessions	1.3, 1.5.3, 1.5.1, 1.8, 1.6, 1.1

En la primera part de la sessió, s'exposen activitats individuals treballades i es discuteixen entre tots. És curiós veure com es promouen discussions conjuntes i es respecten el torn de paraula i la forma d'entendre les coses.

La part central de la sessió es comença a treballar conjuntament el treball organitzatiu d'equip i després es fa tutoria amb el professor molt centrada en aquest treball.

Al final de classe s'omple la fitxa del diari de sessions repassant els compromisos personals i valorant-los de forma ordenada i conjunta.

La participació és equitativa, tot i que hi ha un membre de l'equip que participa molt esporàdicament. Tot i així, la interacció de l'equip és gran, amb respecte i bona comunicació i ajuda.

És interessant veure que al valorar els compromisos personals, es valora la participació de l'alumne que menys participa, com a cosa a millorar.

Vídeo 2: 25-2-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 47'	Categorització
- 32' de continguts de treball individual.	2.2
- 15' de tutoria amb el professor.	2.1
Temps destinat a l'organització de l'equip: 7'	Categorització
- 7' d'omplir el diari de sessions	1.6, 2.1, 1.1

La primera part de la sessió l'equip es centra en compartir i consensuar continguts de caire individual. El posar-se d'acord amb la logística i material de la sortida, ocupa bona part de la sessió.

La tutoria també està centrada en concretar continguts individuals que dinamitza el tutor.

Al final de la classe es destina a omplir el diari de sessions.

La participació de l'equip és equitativa, tot i que segueix havent-hi un membre de l'equip que participa poc. Tot i així, la interacció general és gran, i es valora molt positivament el rol del secretari que empeny a repassar el diari de sessions de forma molt ordenada.

Vídeo 3: 4-3-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 21'	Categorització
- 11' de continguts de treball individual.	2.2
- 10' de tutoria amb el professor.	3
Temps destinat a l'organització de l'equip: 35'	Categorització

- 35' per fer la valoració del primer pla de l'equip.	1.4, 1.5.1, 1.5.2
---	-------------------

Bona part de la sessió s'ha dedicat a fer la valoració del primer pla de l'equip. La valoració és entretinguda, ja que la rúbrica és molt detallada i potser frena una mica la dinàmica dels altres dies.

Tot i així, es valoren totes les parts, rols i compromisos.

La segona part de la sessió es destina a treballar el contingut de la nutrició, el responsable exposa el què ha treballat, i es posa a discussió de la resta de l'equip. La tutoria també està centrada en temes de nutrició.

La participació és equitativa, fins hi tot, el membre que participava menys els altres dies, aquest cop participa més, segurament degut a que ara té el rol de secretari que l'obliga a estar més al cas de tot.

Vídeo 4: 11-3-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
No es destina temps a continguts de l'assignatura	Categorització
Temps destinat a l'organització de l'equip: 26'	Categorització
- 26' Per realitzar el segon pla de l'equip	1.3, 1.5.1, 1.5.2

Aquesta sessió es treballa íntegrament aspectes organitzatius de l'equip. En el vídeo es veuen clarament algunes dificultats per fer el segon pla de l'equip, ja que apareixen molts dubtes sobre l'assoliment, o no, dels objectius i compromisos plantejats en el primer pla de l'equip.

La dificultat creix, quan arriba el moment d'escollir els rols de l'equip. Aquí alguns prefereixen mantenir els rols ja establerts, i d'altres prefereixen modificar-los. Sembla que el temps que s'ha de dedicar a la gestió de l'equip,

segons el rol que tens, no és equitatiu, i això fa créixer discrepàncies dins de l'equip.

Es dubta entre si s'ha de prioritzar el bon funcionament de l'equip, o repartir-ho per l'exigència de temps que suposa cada rol. Fins i tot es fa un sorteig, que tampoc dóna resultat. En el vídeo no s'acaba de veure si es concreten els rols, tot i que en el quadern de l'equip queda establert.

Hi ha una participació molt alta i intensa però no massa equitativa. Hi ha tres o quatre membres de l'equip que participen molt i intenten imposar el seu criteri, i un parell que es queden més al marge. La interacció entre ells és altíssima i en algun moment poc respectuosa.

En el vídeo no es pot veure com acaben decidint els rols.

Vídeo 5: 18-3-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 29'	Categorització
- 5' de continguts de treball individual.	2.2, 2.3
- 12' de tutoria amb el professor.	2.1
- 12' de continguts de treball organitzatiu.	3
Temps destinat a l'organització de l'equip: 19'	Categorització
- 9' destinats a fer el diari de sessions.	1.5.1, 2.1, 1.1, 2.2, 1.7
- 10' destinats a una lectura per reflexionar sobre com escollir els rols	1.5.2, 1.4

La primera part de la sessió es destina a una pluja d'idees sobre el treball organitzatiu, sense gaires concrecions. Es treballa algun contingut de treball individual fins a la tutoria que es repassen aspectes del treball individual i organitzatiu.

Pel que fa a aspectes del treball organitzatiu, en un primer terme s'omple el diari de sessions, però el més interessant, és que en segon terme, un del grup proposa llegir un text per reflexionar sobre la importància de que cadascú ha de fer servir el rol que li és més adient dins de l'equip. Això obre un debat, novament, de si els rols s'han de decidir per perfil individual o per sorteig, que tampoc acaben aclarint.

Participació equitativa i simultània, amb respecte i companyonia.

Vídeo 6: 8-4-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 29'	Categorització
- 19' de continguts de treball individual.	2.1, 2.2
- 10' de continguts de treball organitzatiu.	2,1

Aquesta sessió es dedica en la totalitat a temes de continguts de l'assignatura. Inicialment es repassen temes de material i logística de la sortida, fruit del treball individual, i s'acaben concretant aspectes del treball organitzatiu del dia de la sortida.

No es veu que es treballi el diari de sessió ni que es plantegin aspectes d'organització de l'equip. Hi ha participació poc equitativa i tot i que hi ha interacció, sempre hi ha alguns membres de l'equip que es deixen portar per les decisions de la resta.

Vídeo 7: 22-4-2014

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 44'	Categorització
- 7' de continguts de treball individual.	2.2
- 7' de tutoria amb el professor.	2.1

- 30' de continguts de treball organitzatiu.	2.1, 2.2
Temps destinat a l'organització de l'equip: 19'	Categorització
- 2' destinats a pactar dies de reunions.	1.3

Bona part de la sessió es dedica a la preparació del treball organitzatiu, fins i tot l'espai de tutoria amb el professor es parla i es resolent aspectes d'aquest treball.

El fet d'estar molt a prop de la sortida de l'assignatura, també es concreten aspectes de treball individual i es pacten propers dies de trobada per anar tancant els temes. Aquesta gestió de les reunions, és l'únic aspecte que fa referència a l'organització de l'equip.

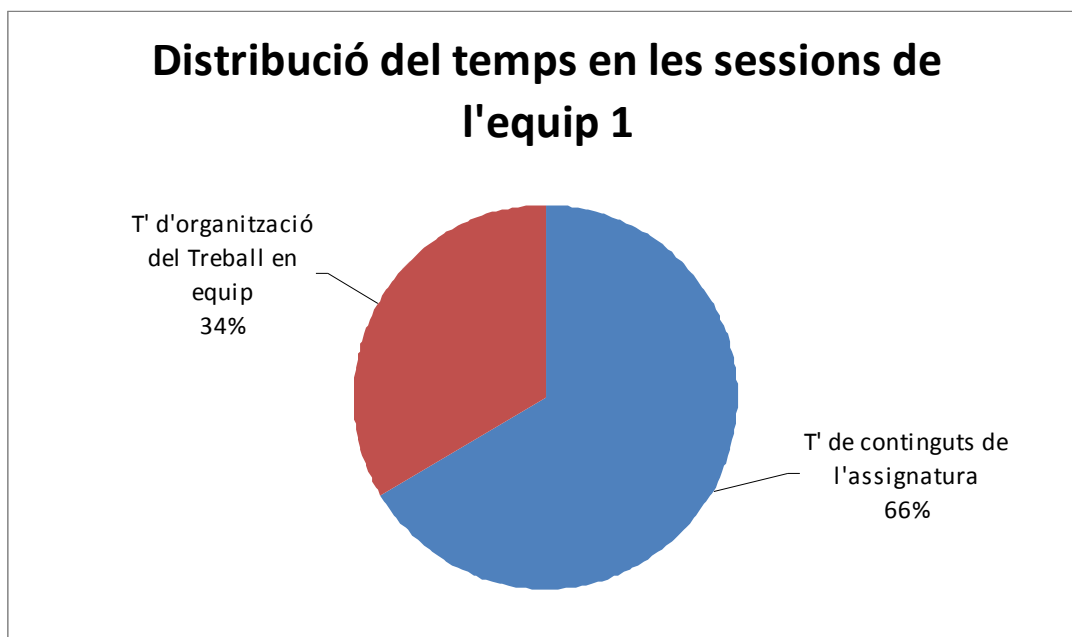
Val a dir, que el vídeo acaba sense haver treballat el diari de sessions, tot i que en fan referència com a aspecte pendent.

En relació a la participació dels membre de l'equip, ens trobem amb una sessió molt participativa i interactiva, on la relació entre l'equip és molt positiva i respectuosa.

Analitzant les dades en relació al temps que ha destinat l'equip 1 a treballar aspectes de la categoria 1 centrades en l'organització i funcionament de l'equip, aquest és ben diferent del temps que s'ha destinat a aspectes més vinculats a la categoria 2 centrada en aspectes del procés d'ensenyament aprenentatge de l'assignatura.

Tal i com podem veure en el gràfic 1, el percentatge de temps destinat en el primer cas és del 34%, mentre que el percentatge de temps destinat en el segon és del 66%.

Gràfic 1: percentatge de distribució del temps de les sessions gravades de l'equip 1 segons categories 1 i 2.

Anàlisi dels àudios de l'equip 2

Àudio 1: 11-2-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 50'	Categorització
- 16' d'explicació professor.	2.1
- 20' de continguts de treball individual.	2.1, 2.2
- 14' de tutoria amb el professor.	2.1
Temps destinat a l'organització de l'equip: 6'	Categorització
- 6' destinats a fer el diari de sessions.	1.3, 1.6, 2.2

Al la primera part de la sessió hi ha una explicació del professor centrada en el treball individual de la nutrició.

L'equip afronta la sessió posant en comú i discutint sobre els diferents continguts dels treball individual que tenen assignats cadascú.

Pel què fa a aspectes d'organització i funcionament de l'equip, es limiten a omplir el diari de sessions, tot i que ho fan d'una forma molt ordenada i treballada.

És un equip molt participatiu i que afronten els rols assignats amb molta serietat. La interacció entre ells és molt bona i ordenada.

Àudio 2: 18-2-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 25'	Categorització
- 7' de continguts de treball individual.	3
- 18' de tutoria amb el professor.	2.2
Temps destinat a l'organització de l'equip: 7'	Categorització
- 7' destinats a fer el diari de sessions.	1.6, 1.5.1, 1.5.2

Aquesta sessió hi ha més de la meitat de la sessió destinada a la tutoria amb el professor. D'aquesta tutoria hi ha més o menys la meitat on es tracta el treball individual que coordina el professor, i l'altra meitat que es comenta el treball organitzatiu de l'equip que correspon l'organització del campament.

Pel que fa al temps destinat a l'organització de l'equip, s'utilitza íntegrament per fer el diari de sessió, potser molt enfocat a aspectes emocionals i de cooperació.

La participació és força equitativa, tot i que hi ha un parell de membres de l'equip que tot i ser valorats molt bé, i que fan la feina que toca, potser participen poc en la sessió. Tanmateix, la interacció entre ells és molt ordenada i es respecten molt el torn de paraula.

Àudio 3: 25-2-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 17'	Categorització
- 8' de continguts de treball individual.	1.2, 2.2
- 9' de tutoria amb el professor.	2.2
Temps destinat a l'organització de l'equip: 3'	Categorització
- 3' destinats a fer el diari de sessions.	1.6, 1.8

En aquesta sessió hi ha hagut alguns problemes tècnics i la gravació s'ha tallat unes quantes vegades. També es nota que hi ha molt moments que l'equip es pensa que no s'està gravant i que entre ells hi ha una relació més distesa i amb més bromes i comentaris que altres vegades.

Tot i així, sorprèn que el funcionament és molt similar que altres sessions, amb una part de temps més important destinada al treball dels continguts i només 3' a fer el diari de sessions.

De totes formes, però, la participació és alta i interactiva, i fins i tot algun dels casos que a vegades li costa participar, en aquesta sessió participava més. I per altra banda, la interacció entre ells és alta i ordenada com en la resta de sessions.

Àudio 4: 4-3-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 23'	Categorització
- 13' de continguts de treball organitzatiu.	2.1, 1.3,
- 10' de tutoria amb el professor.	2.1
Temps destinat a l'organització de l'equip: 18'	Categorització

- 2' de tutoria amb el professor	3
- 10' de realització del pla de l'equip	2.1
- 6' destinats a fer el diari de sessions.	3

Aquesta sessió coincideix amb el dia que l'equip del grup M1 i M2 que preparen el mateix treball organitzatiu es troben per acordar coses. La veritat és que és una sessió molt dispersa amb molt soroll i molt nervis per part de l'alumnat que dificulta recollir dades de forma clara.

Hi ha una part clara de tutoria amb el professor i de treball dels dos grup per organitzar el campament, i una segona part, on omplen el diari de sessions i intenten fer el nou pla de l'equip pel segons període.

Aquí la participació no és equitativa, ja que hi ha algun membre de l'equip que o no hi és, o s'aparta de les converses amb un to una mica massa alt, i per altra banda sí que la participació dels que interaccionen és alta, en alguns casos fora de lloc.

Àudio 5: 11-3-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 24'	Categorització
- 10' de continguts de treball individual.	2.2
- 14' de tutoria amb el professor.	2.2
Temps destinat a l'organització de l'equip: 19'	Categorització
- 7' d'explicació del professor de la valoració i la realització del pla de l'equip.	2.1
- 8' de realització de la valoració del pla de l'equip.	1.4, 1.6, 1.8

- 4' destinats a fer el diari de sessions.	2.2
--	-----

Hi ha una part de la sessió de tutoria i de posada en comú del treball individual. A l'altra part, hi ha una explicació del professor per insistir en com fer la valoració del pla de l'equip i com fer el nou pla de l'equip. Sembla que hi ha forces dubtes d'aquest funcionament, però tot i així hi treballen.

La participació és molt equitativa, ja que hi ha un apartat d'autoavaluació i coavaluació que obliga a participar a tothom de forma equitativa i simultània.

Àudio 6: 18-3-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 32'	Categorització
- 20' de continguts de treball individual.	2.2
- 12' de tutoria amb el professor.	2.2
No es destina temps a l'organització de l'equip.	Categorització

La sessió 6 és una sessió íntegrament dedicada al treball de continguts del treball individual de l'assignatura.

És una sessió de treball dels continguts de nutrició i activitat física, on hi ha una participació equitativa i una interacció alta, però no per parlar de com funciona o s'organitza l'equip, sinó per resoldre alguns dels dubtes que han sorgit d'aquests temes.

Àudio 7: 22-4-2013

Taula de gestió del temps i categorització	
Temps destinat a continguts de l'assignatura: 17'	Categorització
- 10' de continguts de treball individual.	2.1

- 7' de tutoria amb el professor.	2.1
Temps destinat a l'organització de l'equip: 30'	Categorització
- 20' per realitzar el pla de l'equip.	1.7, 1.5.2, 1.8
- 10' per realitzar el diari de sessions.	1.4

Al ser la última sessió abans de la sortida, s'intenta concretar molt els aspectes de distribució de tasques lligades amb els continguts de l'assignatura. Així doncs, una part de la sessió va en aquest sentit.

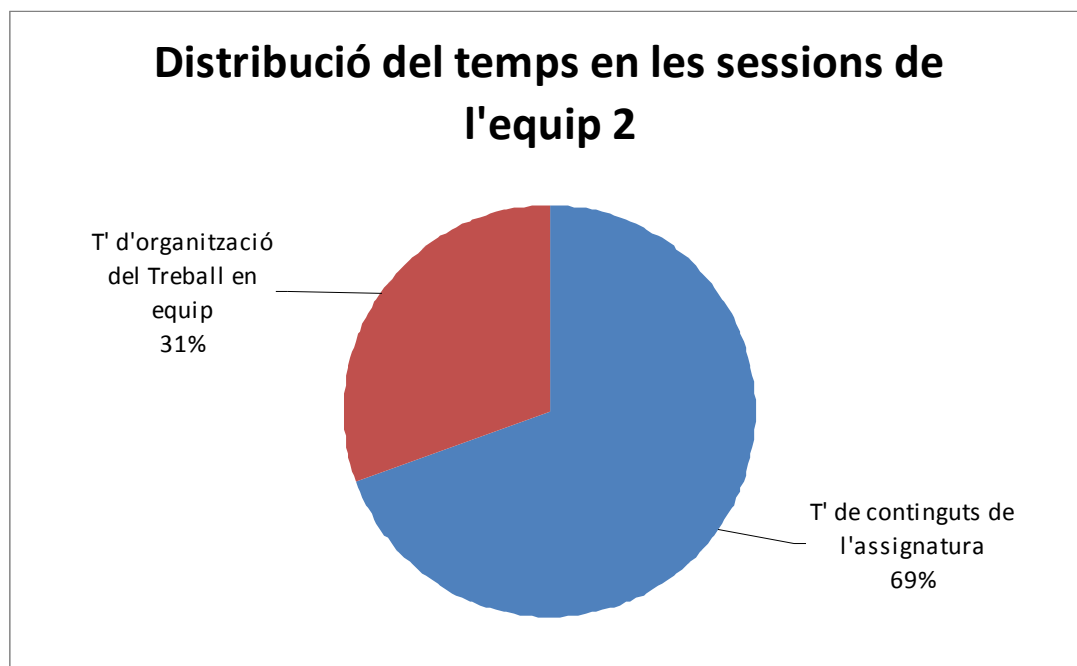
Però la major part de la sessió, es dedica a fer el nou pla de l'equip per la sortida, i a fer el diari de sessions. És cert que aquí torna a aparèixer el cas que els membres de l'equip esquiven una mica el agafar el rol de secretari. Sembla que és un rol que potser suposa una càrrega de feina superior a la resta de rols.

Pel que fa a la participació equitativa, és una sessió molt participativa, segurament fruit de que falten pocs dies per la sortida, amb una interacció variada i simultània.

En resum, tal i com passa a l'equip 1, la relació de temps que ha destinat l'equip 2 a treballar aspectes de la categoria 1 centrades en l'organització i funcionament de l'equip també és ben diferent del temps que s'ha destinat a aspectes més vinculats a la segona categoria centrada en aspectes del procés d'ensenyament aprenentatge de l'assignatura.

En aquest cas, com podem veure en el gràfic 2, el percentatge del primer cas és d'un 31% per contra d'un 69% de temps del segons cas més centrat en els continguts de l'assignatura.

Gràfic 2: percentatge de distribució del temps de les sessions gravades de l'equip 2 segons categories 1 i 2.

Tan en un equip com en l'altre, veiem que de les sessions de classe destinades a fer el seguiment de l'assignatura, només un terç del temps el destinen a fer tasques d'organització i funcionament, i en canvi, dos terços del temps es destinen a aspectes més de desenvolupament dels continguts de l'assignatura.

3.3.2 Anàlisi del quadern de l'equip

L'anàlisi de dades s'han fet sobre els plans i valoracions de l'equip, així com els diaris de sessions corresponents a dos equips de l'assignatura.

Del diari de sessions, en podem analitzar tres dimensions diferents. Per una banda, i a nivell quantitatiu, podem analitzar la dimensió del funcionament de l'equip.

També en el diaris de sessions, podem treballar sobre dues dimensions més. Per una banda analitzem la dimensió de la valoració de la sessió positiva i per l'altra, la dimensió de la valoració d'aspectes a millorar.

En l'anàlisi de la dimensió centrada en el funcionament de l'equip, s'ha valorat de forma quantitativa de 1 a 3 els set indicadors previstos en el diari de sessions.

Taula 7: resum per dies, del funcionament de l'equip 1.

	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Dia 6	Dia 7	Dia 8	Dia 9	Mitjana
1. Cadascú ha exercit les tasques del seu càrrec	2	2	2	3	2	2	3	3	3	2,4
2. Tots hem après	3	3	2	2	3	3	3	2	3	2,7
3. Hem utilitzat el temps adequadament	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2,7
4. Ens ajudem els uns als altres	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2,6
5. Els responsables de les tasques ha exposat la feina feta	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2,9
6. Hem avançat en els objectius de l'equip	2	3	3	3	2	2	3	3	2	2,6
7. Cadascú ha complert el seu compromís	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2,6

Taula 8: resum per dies, del funcionament de l'Equip 2.

	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Dia 6	Dia 7	Dia 8	Dia 9	Dia 10	Mitjana
1. Cadascú ha exercit les tasques del seu càrrec	2	3	2	3	2	3	1	3	2	2	2,3
2. Tots hem après	2	2	1	1	2	2	3	1	1	2	1,7
3. Hem utilitzat el temps adequadament	2	2	2	2	2	3	2	1	1	2	1,9
4. Ens ajudem els uns als altres	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2,1
5. Els responsables de les tasques ha exposat la feina feta	2	3	2	3	2	3	1	2	2	2	2,2
6. Hem avançat en els objectius de l'equip	2	2	2	3	2	2	3	1	1	3	2,1
7. Cadascú ha complert el seu compromís	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Veiem que aquestes dades són molt variables d'un equip a l'altre i d'un dia a l'altre.

Potser destacar, que un dels indicadors més ben qualificats en els dos casos és el N° 5, referent a *els responsables de la tasca han exposat la feina feta*.

També en l'equip 2, potser cal destacar la baixa puntuació en l'aspecte N° 2 de *Tots hem après*.

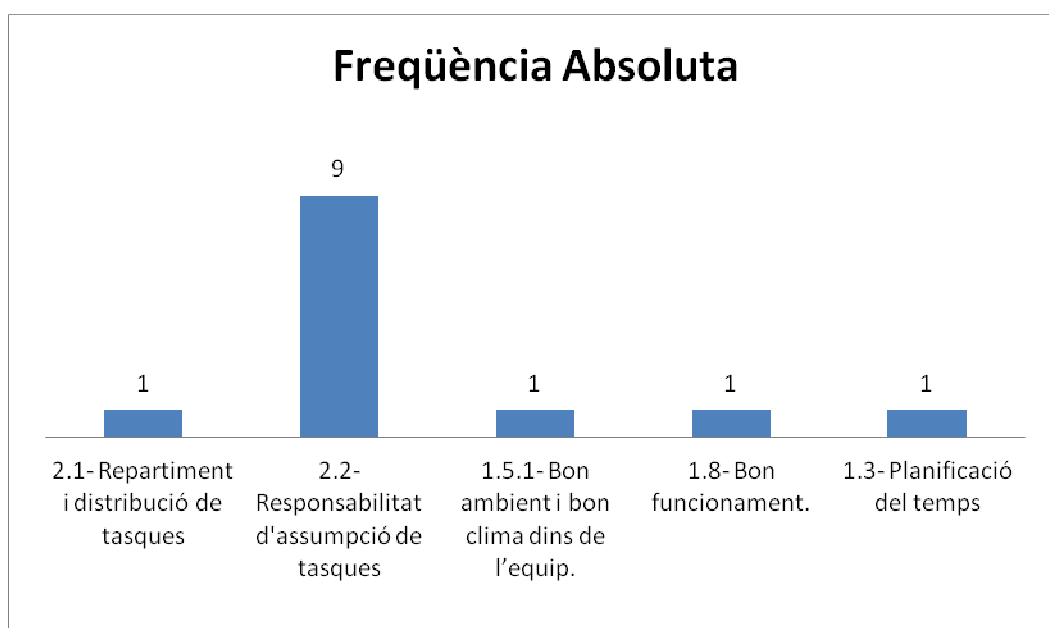
Pel què fa a l'anàlisi de la dimensió de la valoració positiva, ens centrarem en la categorització presentada per veure que creuen el dos equips que han treballat especialment bé, i si això, tendeix a ser un aspecte més de funcionament de l'equip o del propi procés d'aprenentatge més lligat al contingut.

Taula 9: categorització de la dimensió de la valoració de la sessió positiva de l'equip 1

Equip 1:	Què és el què fem especialment bé?	Categorització
Dia 1	El que hem fet especialment bé és que ens hem organitzat i cada membre del grup té una tasca a realitzar.	2.1
Dia 2	El que hem fet especialment bé és l'organització que ha realitzat cadascú amb les seves tasques.	2.2
Dia 3	El que hem fet especialment bé és que cadascú ha realitzat la feina que es va acordar la setmana anterior.	2.2
Dia 4	El que hem fet especialment bé és que cadascú ha fet la seva feina individualment.	2.2
Dia 5	Hem treballat molt bé individualment. Cadascú s'ha organitzat molt bé amb la seva parella de càrrec.	2.2
	Hem creat un bon ambient de treball i a més a més hem aprofitat la tutoria per aprofundir i intentar acabar de definir el joc de nit	2.2 / 1.5.1
Dia 6	El que hem fet especialment bé és que ens hem posat d'acord en tot moment, és a dir, en definir les tasques, la feina i també aconseguir els objectius marcats.	2.2 / 1.8
Dia 7	El que hem fet especialment bé és que hem portat tota la feina acordada, i ens hem posat d'acord amb la feina del pròxim dia.	1.3 / 2.2
Dia 8	El que hem fet especialment bé és acabar tota la feina i concretar el joc de nit.	2.2
Dia 9	El que hem fet especialment bé és la feina que s'havia de portar feta com la tasca d'itinerari i de material.	2.2

La freqüència absoluta per cada una de les categories que apareixen en les nou sessions de l'equip 1 són:

Gràfic 3: Freqüència absoluta de categories de l'Equip 1

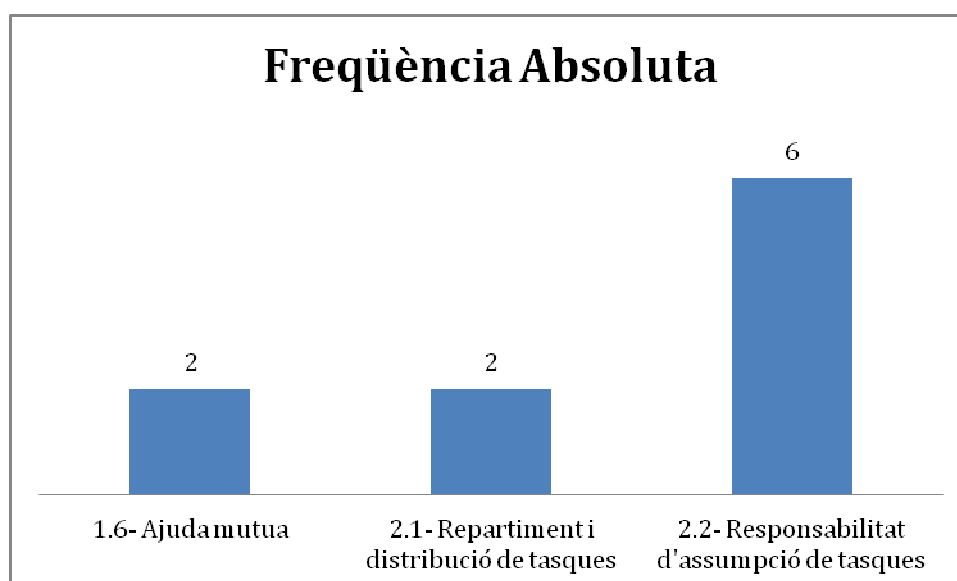

Taula 10: categorització de la dimensió de la valoració de la sessió positiva de l'equip 2.

Equip 2:	Què és el què fem especialment bé?	Categorització
Dia 1	Treball conjunt per obtenir un bon resultat.	1.6
Dia 2	Portar la feina al dia i interès per la feina dels companys/es.	2.1
Dia 3	Recolzar-nos entre nosaltres.	1.6
Dia 4	La feina que s'ha de dur a terme cada setmana.	2.2
Dia 5	Tenir interès en el tema i buscar les millors solucions per organitzar el campament.	2.2
Dia 6	Portar la feina al dia.	2.2
Dia 7	Estar al dia de les tasques que s'han de fer.	2.2
Dia 8	Portar la feina al dia.	2.2
Dia 9	Portar la feina al dia.	2.2
Dia 10	Coordinar-nos amb l'altre grup M2.	2.1

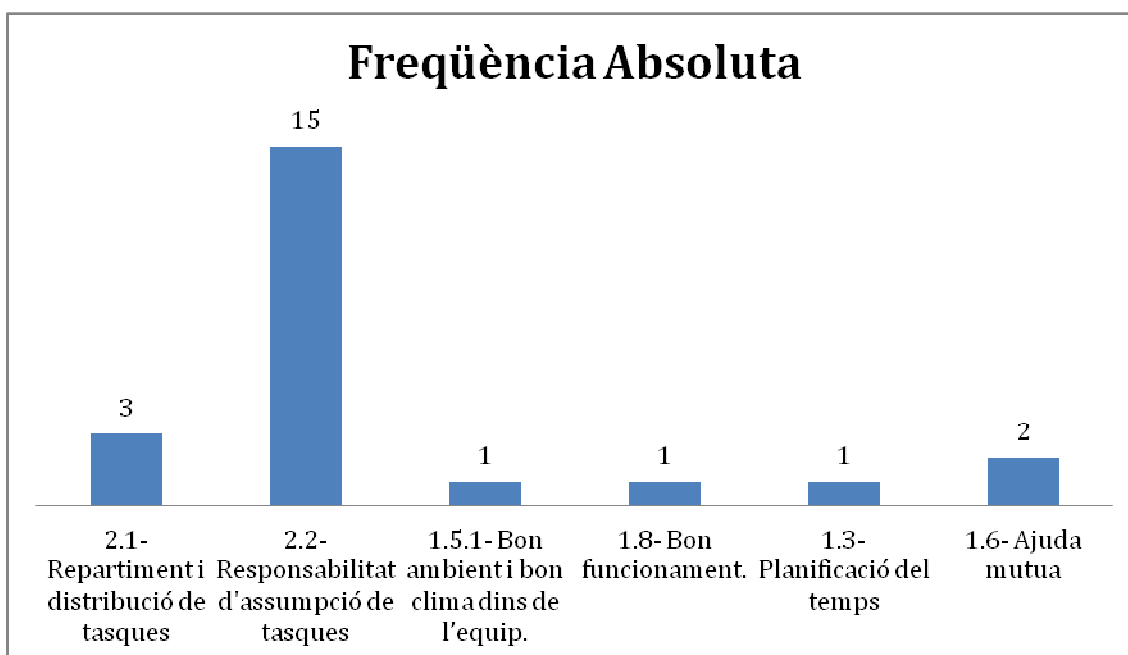
La freqüència absoluta per cada una de les categories que apareixen en les 10 sessions de l'equip 2 són:

Gràfic 4: Freqüència absoluta de categories de l'Equip 2

La freqüència absoluta per cada una de les categories que apareixen en totes les sessions dels dos equips junts són:

Gràfic 5: Freqüència absoluta de categories dels dos equips.

Tant en els gràfics 1 i 2, però especialment en el gràfic 3, es veu molt clar, que quan els equips valoren el que fan especialment bé, tendeixen a valorar

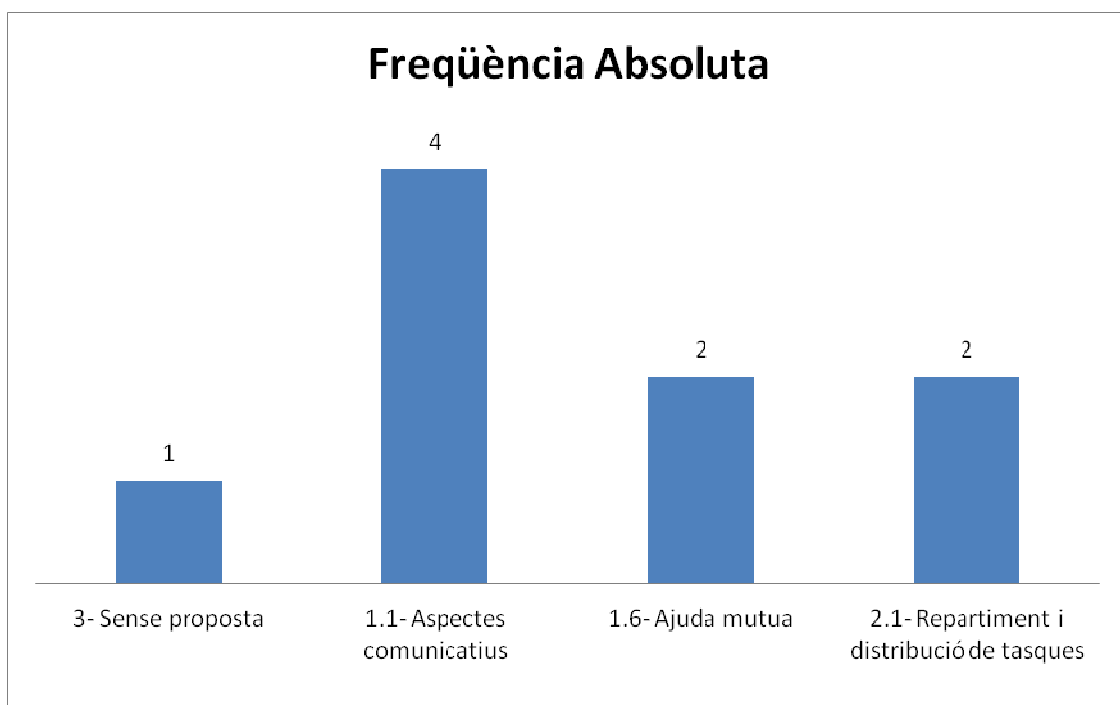
positivament aspectes relacionats amb el procés d'ensenyament aprenentatge de l'assignatura, sobretot lligat a les tasques encomanades en el pla de treball de l'assignatura.

Per analitzar la tercera dimensió del diari de sessions, ens centrem en la dimensió de la valoració d'aspectes a millorar. Per fer aquest anàlisi, utilitzem les mateixes categories, però ara relacionades amb els aspectes a millorar que els equips havien expressat en els seus diaris de sessions.

Taula 11: categorització de la dimensió de valoració d'aspectes a millorar de l'equip 1.

Equip 1:	En què hem de millorar?	Categorització
Dia 1	De moment veiem que no hem de millorar en res degut a que és l'inici de l'assignatura.	3
Dia 2	Hem de començar a comunicar-nos millor els uns amb els altres.	1.1
Dia 3	Hi ha hagut una petita millora en la comunicació, però s'ha d'acabar de perfeccionar el treball en grup.	1.1
Dia 4	No ens hem ajudat lo suficient en els tasques que havíem de fer individualment.	1.6 / 2.1
Dia 5	Aquesta setmana ens ha faltat treballar una mica més en grup, ja que anàvem molt per lliure (per grup de càrrecs) per tant hem de seguir també millorant la comunicació entre nosaltres que això ens facilitarà més la feina.	1.1 / 1.6
Dia 6	L'aspecte que hem de millorar dins el grup és la comunicació. Tot i que hi hagut alguna millora. S'han d'acabar de superar i esmenar alguns aspectes.	1.1
Dia 7	Una de les coses que hem de millorar és intentar treballar més en grup i comunicar-nos millor.	1.1
Dia 8	Aquest cop el que hauríem d'haver millorat és haver-nos ajudat més els uns amb els altres.	1.6
Dia 9	Acabar de resoldre els problemes del joc de nit, i concretar cada prova.	2.1

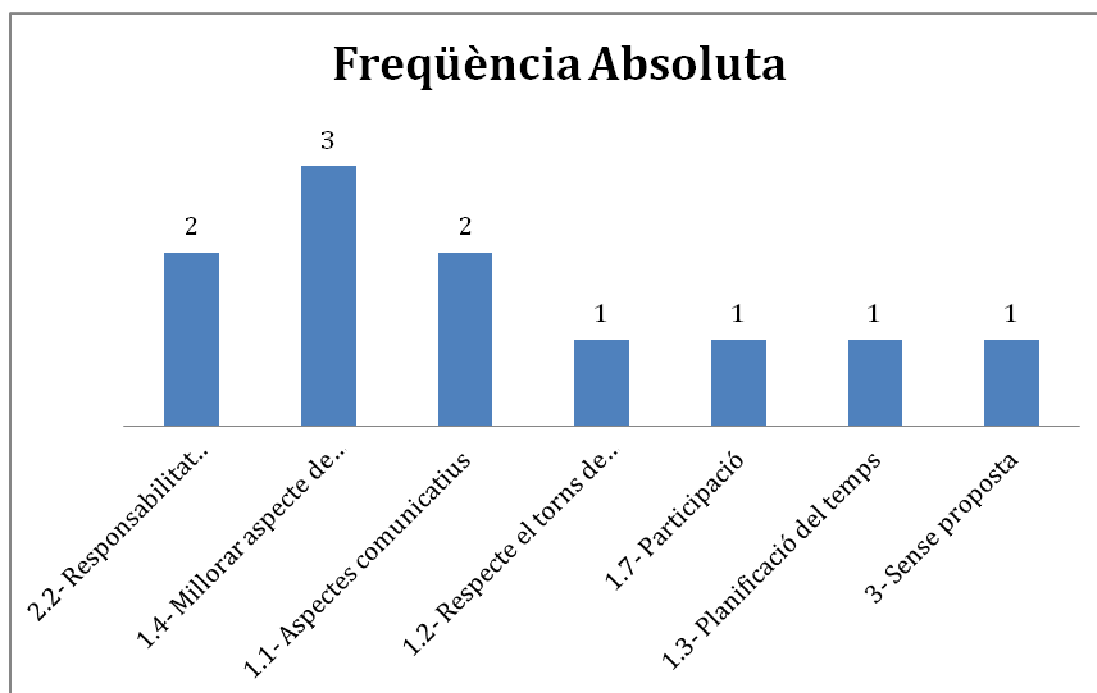
Gràfic 6: Freqüència absoluta de categories de l'Equip 1

Taula 12: categorització de la dimensió de valoració d'aspectes a millorar de l'equip 2.

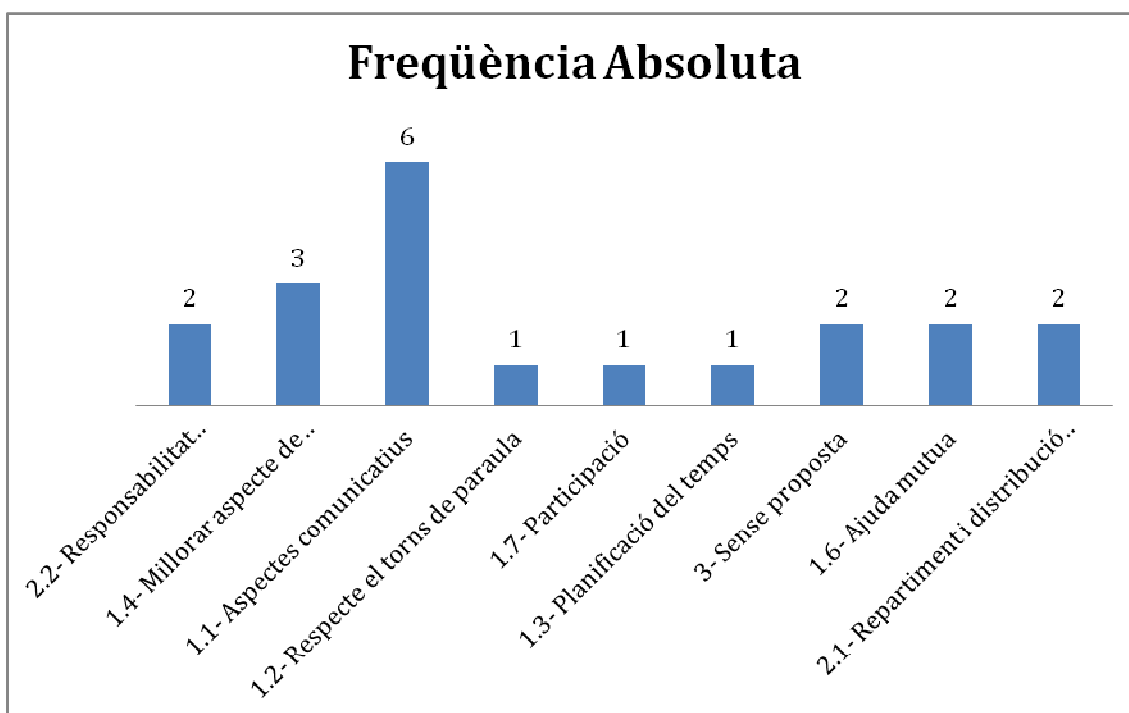
Equip 2:	En què hem de millorar?	Categorització
Dia 1	Portar la feina més detallada.	2.2
Dia 2	Posar les coses més en comú per aconseguir més aprenentatge i provocar més debats entre nosaltres.	1.4
Dia 3	Explicar-nos més les coses per aconseguir més coneixements.	1.1
Dia 4	Avui hem tingut dificultat en escoltar als companys.	1.2
dia 5	Creiem que les tasques d'avui les hem fet adequadament.	2.2
Dia 6	En la comunicació amb els altres (sessió d'avui)	1.1
Dia 7	Tenir en compte les rúbriques d'avaluació	1.4
Dia 8	Posar en comú les tasques del dia.	1.4 / 1.7
Dia 9	Organitzar adequadament el temps de la sessió i aprofitar-lo al màxim.	1.3
Dia 10	No hi ha res a millorar.	3

Gràfic 7: Freqüència absoluta de categories de l'Equip 2

La freqüència absoluta per cada una de les categories que apareixen en totes les sessions dels dos equips junts són:

Gràfic 8: Freqüència absoluta de categories dels dos equips.

En els gràfics 4 i 5, veiem que apareixen més categories diferents que en la dimensió anterior centrada en la sessió positiva. En el gràfic 6, on hi ha totes les categories d'aquesta dimensió, veiem que la categoria que apareix més és la 1.1 que fa referència als aspectes comunicatius i en segon lloc apareix la 1.4 en referència a millores en aspectes de reflexió i avaluació.

En tot cas, podem valorar que quan es fa referència a aspectes a millorar, predomina clarament les categories centrades en l'organització i funcionament de l'equip.

Pel que fa a l'anàlisi de dades que surten dels plans de l'equip i les valoracions de l'equip, ens van molt bé per analitzar una quarta dimensió centrada en els compromisos personals. Així, per una banda podem fer una valoració quantitativa dels compromisos personals, amb dades dels mateixos diaris de sessions i les valoracions dels plans de l'equip. I per altra banda, la categorització dels diferents compromisos personals, adquirits en els diferents períodes, ens ajudarà a veure clarament si aquests són de caire més organitzatiu de l'equip o fan referència més a aspectes d'ensenyament aprenentatge de l'assignatura.

Taula 13: Valoració i categorització dels compromisos personals de l'equip 1 pel període 1.

Alumne 7		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a fer un bon treball d'equip i a complir amb els meus càrrecs	2.2 /1.8	3	3	3	3	4	4

Alumne 8		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a crear un bon ambient de treball, tant personal com d'equip i complir les meves tasques.	1.5.1 /2.2	3	3	3	3	4	4

Alumne 9		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a participar i involucrar-me més dins l'equip a l'hora de treballar.	1.7	3	3	3	3	4	4

Alumne 10		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a potenciar els sentiments de solidaritat i justícia dins el grup	1.5.1	3	3	3	3	4	4

Alumne 11		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a ajudar el grup amb les diferents tasques a realitzar i crear un bon ambient.	1.5.1 / 1.6 / 2.2	3	3	3	3	4	4

Alumne 12		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a involucrar-me i treballar amb les diferents tasques així com a potenciar l'empatia dins el grup.	2.2 / 1.5.3	3	3	3	3	4	4

Taula 14: Valoració i categorització dels compromisos personals de l'equip 1 pel període 2.

Alumne 7		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a crear un bon ambient de treball i de grup	1.5.1	3	3	3	3	4	4

Alumne 8		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
----------	--	---	--	--	--	------------------------------------	--

Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a crear un bon ambient de grup com de respecte pels companys i intentar que tothom se senti dins el grup	1.5.1	3	3	3	3	4	4

Alumne 9		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a ser més responsable i organitzat a portar la feina al dia, creant un bon ambient de treball on regni la solidaritat i el companyarisme.	2.2 / 1.5.1 / 1.6	3	3	3	3	4	4

Alumne 10		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a coordinar el grup des d'un model d'organització participativa, basat principalment en compartir les responsabilitats en una presa de decisions participativa i en una circulació d'informació pluridireccional.	1.1 / 1.6 / 1.7	3	3	3	3	4	4

Alumne 11		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a ajudar amb les tasques de grup i aportar felicitat dins ell.	1.6 / 1.5.1	3	3	3	3	4	4

Alumne 12		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions				Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Em comprometo a tenir una bona actitud i a ser positiva davant les adversitats del treball.	1.5.1	3	3	3	3	4	4

Taula 15: Valoració i categorització dels compromisos personals de l'equip 2 pel període 1.

Alumne 1		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
No discutir amb els companys	1.5.2	2	2	2	2	2	3	4

Alumne 2		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Posar-se en el lloc de l'altre	1.5.3	2	2	3	2	2	2	4

Alumne 3		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Ser més eficaç	2.3	2	2	3	2	2	3	4

Alumne 4		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Acceptar les aportacions dels companys.	1.6	2	2	2	2	2	3	4

Alumne 5		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Confiar més amb els altres	1.5.2	2	3	2	2	2	4	4

Alumne 6		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Saber escoltar i dialogar	1.1 / 1.2	2	3	3	2	2	4	4

Taula 16: Valoració i categorització dels compromisos personals de l'equip 2 pel període 2.

Alumne 1		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
No discutir-me amb els companys	1.5.2	2	2	2	2	2	3	4

Alumne 2		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Posar-se en el lloc de l'altre	1.5.3	2	2	2	2	2	3	4

Alumne 3		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Ser més eficaç	2.3	2	3	2	2	2	3	4

Alumne 4		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Acceptar les aportacions dels companys.	1.5.2 / 1.6	2	2	2	2	2	3	4

Alumne 5		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Confiar més amb els altres	1.5.2	2	2	3	2	2	3	4

Alumne 6		Valoració de 1-3 del Compromís personal a Diari de sessions					Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Dia 1	Dia 2	Dia 3	Dia 4	Dia 5	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Saber escoltar i dialogar	1.2 / 1.1	2	2	2	2	2	3	4

Taula 17: Valoració i categorització dels compromisos personals de l'equip 2 pel període 3.

Alumne 1		Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Ser el màxim eficaç en l'elaboració de l'informe	2,3	3	4

Alumne 2		Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Respectar els companys	1.5.2	3	4

Alumne 3		Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Vetllar pel bon funcionament del grup	1,8	3	4

Alumne 4		Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Finalitzar les tasques començades amb les dades de la sortida.	2,2	3	4

Alumne 5		Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Realitzar la feina correctament i aportar favorablement.	2,2	3	4

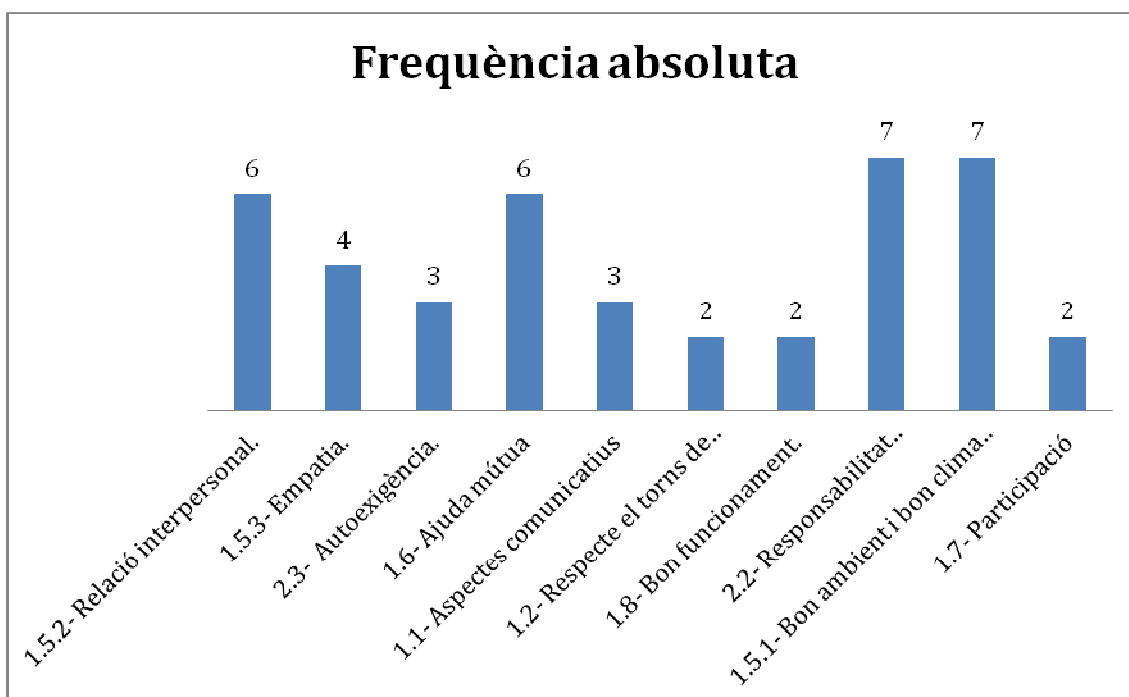
Alumne 6		Avaluació 1-4 al final del Període	
Descripció Compromís	Categorització	Avaluació personal	Avaluació resta Equip
Posar-se en el lloc de l'altre	1,5,3	3	4

Pel què fa la valoració quantitativa dels diaris de sessions i valoracions dels plans de l'equip, és molt variable d'un equip a l'altre.

D'entrada, l'equip 1 només ha fet dos plans de l'equip i dues valoracions, ja que el pla de l'equip referent a la sortida no va creure convenient de fer-lo ja que no hi havia res a modificar del segon. Aquest equip, ha qualificat sempre amb la màxima puntuació tots els compromisos personals dels diferents membres de l'equip. En els diaris de sessions veiem que sempre han posat un 3 i en les valoracions del pla de l'equip un 4.

Per altra banda, l'equip 2 ha fet el tres plans de l'equip i les seves valoracions, però amb una valoració més baixa que l'equip 1. De fet, en la valoració dels compromisos personals dels diaris de sessions, podem veure que predomina la valoració de 2, en l'escala d'1 a 3. En canvi, en la valoració de pla de l'equip, veiem que l'autoavaluació predomina el 3, en una escala d'1 a 4, però la avaluació dels companys és de 4 en la mateixa escala.

Gràfic 9: Freqüència absoluta de les diferents categories que apareixen en els compromisos personals

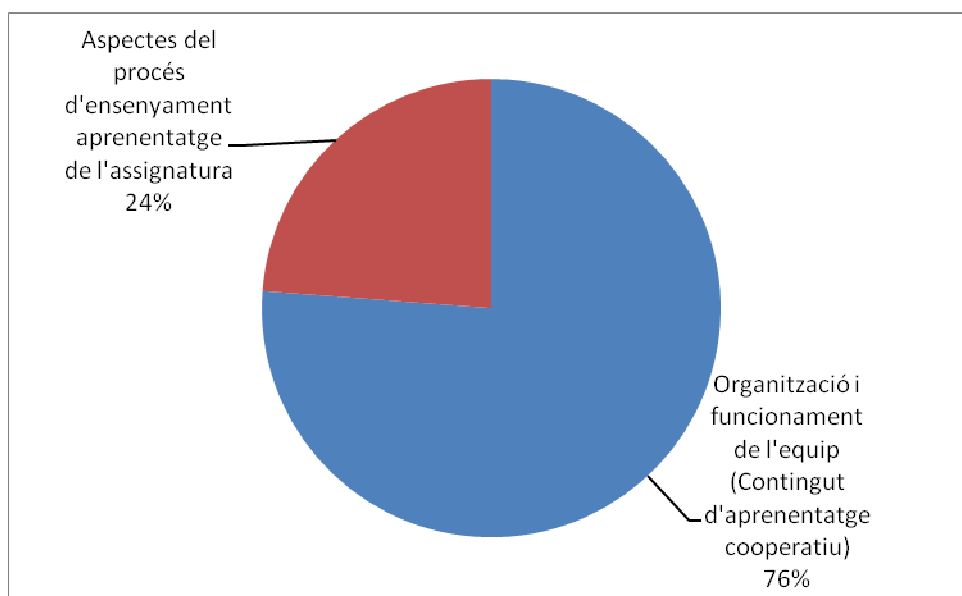

En el gràfic 9, podem veure com les categories que apareixen en els compromisos personals són força variades i distribuïdes. Les dues categories que apareixen més, una està centrada en la responsabilitat d'assumpció de

tasques i l'altra en el bon ambient i bon clima de l'equip. En aquest sentit, veiem que una d'aquestes categories és d'aspectes de procés d'ensenyament aprenentatge i l'altra d'organització i funcionament de l'equip.

Però si l'anàlisi el reduïm a valorar les categories que fan referència a la categoria 1 d'organització i funcionament de l'equi la categoria 2 d'aspectes del procés d'ensenyament aprenentatge de l'assignatura, (gràfic 10) veiem que la diferència entre una i altra és més que considerable.

Gràfic 10: Percentatge de categories centrades en aspectes de procés d'ensenyament aprenentatge i d'organització i funcionament del treball en equip.

Com podem veure, un 76% de les categories que han aparegut en els compromisos personals dels diferents equips, fan referència a aspectes de treball en equip.

2.3.3 Anàlisi de les Memòries escrites

En la memòria de l'equip 1, hi ha diferents reflexions i conclusions en referència al treball en equip realitzat durant l'assignatura. En aquest sentit, valoren positivament el plantejament de l'assignatura per entendre el treball en equip i destaquen que ajuda molt a resoldre el gran volum d'organització que apareix

en la preparació de la sortida. L'equip reconeix que l'assignatura els ha ajudat a cohesionar-se, reconeixen que tots han hagut de treballar individualment perquè l'equip funcionés i que la comunicació de l'equip és bàsica per organitzar-se bé.

És interessant valorar també, que destaquen que sempre han estat disposats a ajudar i ser ajudats per la resta de l'equip.

En la memòria de l'equip 2, no es fa tanta referència a aspectes de treball en equip com les detallades per l'equip 1. A destacar però, la necessitat de cooperar per superar les dificultats. Reconeixent un grau alt d'autonomia de l'assignatura, que els obliga a organitzar-se de forma acurada i a implicar-se per tirar-la endavant.

3.3.4 Valoració del grup discussió del professorat de l'assignatura.

El grup de discussió va estar format pels tres professors i una professora que impartien l'assignatura de Treball Interdisciplinar del Grau de CAFE.

La valoració la podem separar en quatre línies diferents d'anàlisi de l'assignatura.

Per una banda, es valora de forma general l'assignatura i especialment els equips i els estudiants que els formen. En aquest sentit, es fa palès la gran diferència entre uns i altres equips, ja que alguns porten la feina al dia i s'organitzen molt bé, i d'altres van molt perduts. Es veu molt clara la diferència d'autonomia entre uns i altres equips i estudiants, ja que com que l'assignatura està molt pautada en els aspectes del procés d'ensenyament aprenentatge, hi ha estudiants i equips molt autònoms, que ho porten tot el dia i funcionen molt bé, i n'hi ha d'altres que no avancen.

En segon lloc es valoren alguns casos particulars d'alguns estudiants i algunes de les problemàtiques que van apareixen al seu voltant. El problema principal es centra en com gestionar els casos dels equips que hi ha membres que no compleixen les seves responsabilitats i compromisos, i fins i tot amb alguns casos d'absentisme continuat. En aquests casos, alguns companys d'equip,

estan força preocupats per la repercussió que això suposa per l'equip a nivell d'avaluació de l'assignatura. Tot i que això es pot fer notar en les valoracions dels plans de l'equip, hi ha la nota de les activitats de treball individual que si queda suspesa, repercuteix sobre la nota de tots els membres de l'equip.

La veritat és que és un tema complex, que el professorat reconeix no tenir prou resultat en l'estructura d'avaluació de l'assignatura i que es planteja de millorar en el futur.

En tercer lloc es valora el funcionament del quadern de l'equip com a eina per aprendre a treballar en equip. En general el professorat troba una eina molt interessant per ajudar a l'alumnat sobretot a millorar els aspectes organitzatius. El gran problema que tots veuen en la utilització del quadern de l'equip, és el poc seguiment que es pot fer dels plans de l'equip i els diaris de sessions tal i com està estructurada l'assignatura. Els quatre professors reconeixen que dediquen la major part del temps de les sessions de tutoria a parlar dels continguts i no tenen temps de fer el seguiment dels diaris de les sessions i plans de l'equip.

Es valora força positivament la realització del pla de l'equip, ja que els dies per fer-los estant pactats i la majoria dels equips se'ls va veure treballar-hi. En canvi, no s'ha pogut fer seguiment dels diaris de sessions, ja que s'havien de fer al final de les sessions i el professorat normalment estava fent tutoria amb algun equip i no en podia fer el control.

Finalment, el grup de professorat valora molt positivament la utilització del quadern de l'equip, però es planteja diferents formes perquè es pugui fer un seguiment més actiu dels plans de l'equip, diaris de sessions i valoracions.

Sembla que una bona opció seria alliberar un professor dels continguts més curriculars, per així dedicar les sessions de tutoria al seguiment dels diaris de sessions, valoracions i plans de l'equip.

En tot cas, el professorat que ha viscut l'experiència d'impartir aquesta assignatura, valora positivament seguir utilitzant el quadern de l'equip del programa CA/AC com a una bona eina per ajudar a els estudiants de CAFE a aprendre a treballar en equip.

3 Conclusions

Aquest Treball Final del Màster d'Educació Inclusiva de la Universitat de Vic, molt centrat en l'assignatura de Treball Interdisciplinar del Grau de CAFE de la mateixa Universitat, es plantejava tres objectius ben diferents que s'han pogut assolir de formes ben diferents.

Un primer objectiu centrat en conèixer el programa CA/AC, Cooperar per aprendre i Aprendre a cooperar (Pujolàs, 2008) que s'ha treballat en la fonamentació conceptual d'aquest treball a partir de la recerca bibliogràfica consultada.

En aquest sentit, és cert que després d'analitzar algunes dades recollides, el fet de no implementar tot el programa CA/AC, fa que no es puguin valorar les dades des d'una perspectiva global de l'aprenentatge cooperatiu. El fet de treballar directament l'Àmbit C del programa, entrant directe a ensenyar a treballar en equip sense passar per l'Àmbit A i B de cohesió de grup i del treball en equip com a recurs per ensenyar, segurament no ha facilitat el bon funcionament d'alguns equips.

Alguna mostra d'això, ho podem veure en l'anàlisi de vídeos i àudios, on quan valorem la participació equitativa i interacció simultània com a condicions bàsiques perquè l'estructura sigui cooperativa que proposa Spencer Kagan (1999, citat a Pujolàs, 2008), ens trobem en diferents casos que aquesta participació no és equitativa. Segurament, si abans s'hagués treballat l'àmbit A i B que proposa el programa, potser els equips haguessin après a deixar participar a tothom de forma equitativa i també s'haurien après a treballar la presa de decisions conjunta.

A nivell personal, crec que el treball m'ha ajudat a conèixer bé el programa CA/AC, sincerament crec que el professorat de l'assignatura també s'ha impregnat del programa, i segurament queda la tasca pendent d'explicar-ho d'una forma més explícita als estudiants ja que tots han utilitzat el quadern de l'equip sense conèixer el programa en concret.

Com a segon objectiu, centrat en aplicar el quadern de l'equip a una assignatura de Grau Universitari, s'ha pogut dur a terme en l'assignatura de Treball Interdisciplinar que hem explicat en aquest treball d'una forma ordenada i sistemàtica.

Com s'ha vist en el treball, el quadern de l'equip es va aplicar a 90 estudiants del Grau de CAFE de la Universitat de Vic, agrupats en equips de sis, i que tots van haver de treballar i presentar al llarg de l'assignatura.

Val a dir, però, que el fet que el quadern de l'equip es presentés a l'assignatura com a una eina per treballar millor en equip, però barrejada al mateix temps, amb diferents tasques pròpies del contingut de l'assignatura, ha fet que ens molts casos els estudiants acabin fixant-se més en els aspectes de contingut curricular que en els aspectes d'aprenentatge cooperatiu. Aquesta dada es pot veure molt bé en l'anàlisi dels vídeos i àudios de les sessions de l'assignatura, on podem veure que només un 31% del temps de l'equip 1 i un 34% del temps de l'equip 2, es destinen a activitats d'organització i funcionament de l'equip, realitzant els plans de l'equip, els diaris de sessions i les valoracions. Així doncs, tot i que els quaderns de l'equip s'han lliurat correctament, el temps que s'hi ha dedicat a les sessions presencials és força petit.

També lligat amb el quadern de l'equip, el grup de discussió de professorat de l'assignatura, va valorar la necessitat d'haver-hi un seguiment i un retorn més proper de tots els documents del quadern de l'equip. El fet que el seguiment fos baix per part del professorat, fa que el quadern de l'equip es converteixi, en alguns casos, més en un tràmit per aprovar l'assignatura que en una ajuda per aprendre a treballar en equip.

Tot i així, l'objectiu d'aplicar el quadern de l'equip en una assignatura de Grau Universitari s'ha pogut assolir amb valoracions més que positives.

Segurament, el tercer objectiu d'ajudar a l'alumnat de CAFE a aprendre a treballar en Equip, era el repte més agosarat d'aquest treball, però alhora, el més interessant.

A la pregunta de l'inici del treball de, *com és que en els estudis universitaris fem treballar tant en equip, i en canvi, no els donem mai eines per ensenyar-los*

a treballar millor en equip? Crec que ja hem posat el primer granet de sorra per evitar de fer-la.

Ja hem dit que quan valorem el temps destinat al contingut de l'assignatura, i el temps destinat a l'organització de l'equip, sembla que els estudiants es preocupen més per resoldre els continguts que treballar en la seva organització com a equip.

Però si analitzem el percentatge de categories analitzades en els compromisos personals adquirits pels estudiants, centrades en aspectes del procés d'ensenyament aprenentatge i en l'organització i funcionament de l'equip, ens sorprèn el baix percentatge (24%) en el primer cas i l'alt resultat (76%) en el segon cas. Això significa, que encara que es destini poc temps a omplir activitats del quadern de l'equip, sí que quan ho fan, es focalitza molt en aspectes organitzatius de l'equip, i no tant en aspectes de continguts. I per tant, les preocupacions dels estudiants expressades en compromisos, van molt encaminades a aspectes organitzatius per millorar com treballar en Equip.

Així doncs, tot i que inicialment podia semblar que hi hauria un percentatge més alt de categories centrades en els aspectes de procés d'ensenyament aprenentatge, ja que les pautes de treball venen molt marcades per la mateixa assignatura, el resultat final ens posa de manifest que l'equip es preocupa per treballar millor en equip, i que sembla que ha entès l'objectiu de millorar aquest aspecte.

Això potser encara es veu més clar en l'anàlisi dels diaris de sessions, on quan valorem la dimensió de valoració positiva, i analitzem els resultats de la categorització del què creuen els equips que han fet especialment bé, es veu clarament que els aspectes més lligats a l'assumpció de tasques curriculars és un dels aspectes que donen per més ben tancats i no els preocupen en excés. En canvi, quan valorem la dimensió de valoració d'aspectes a millorar, és curiós de veure com els estudiants es centren en aspectes més organitzatius, més en la línia de millorar la seva forma de treballar en equip.

En l'anàlisi d'àudios i vídeos dels dos equips, apareix el tema de canvis de rols com a punt de discussió. En un equip apareix com a punt més conflictiu que en

l'altre, però el debat es centra en si cal canviar de rol quan es fa el nou pla de l'equip, o és més convenient per l'equip mantenir els mateixos rols. La discussió és interessant en el punt que alguns de l'equip defensen la posició que s'ha d'aprofitar la diversitat de l'equip perquè cadascú pugui exercir les tasques assignades a cada rol de manera més sòlida. Però també és cert, que hi ha rols, que les tasques assignades suposen més feina que les assignades en altres rols.

Normalment el programa CA/AC proposa canviar de rols perquè tothom vagi passant i coneixent els diferents rols, però aquest treball, posa en dubte si aquesta opció és vàlida en equips d'estudiants universitaris, o seria millor deixar repetir els rols segons les seves preferències.

Per altra banda, pel què fa el professorat de l'assignatura, després de parlar-ho en el grup de discussió, també ens sembla que s'han de millorar alguns aspectes per tal de treballar en la línia d'ajudar a l'alumnat a aprendre a treballar en equip. Al grup de discussió ja es va veure que el professorat acompanyava poc en les tasques de treball en equip, i que es centraven molt en les tasques més curriculars. De fet, en els vídeos i àudios, es veu molt clar que les tutories que el professorat fa amb els estudiants, es centren bàsicament en aspectes de treball individual o organitzatiu de l'assignatura, i poques vegades destinen temps de la tutoria a aspectes de treball en equip. En aquest sentit, es veu clar que el professorat ha d'acompanyar molt més en les tasques de seguiment del quadern de l'equip perquè l'alumnat valori l'instrument com una bona eina per aprendre a treballar en equip.

Veient aquests diferents resultats, ens sembla evident que la utilització del quadern de l'equip en l'assignatura de Treball Interdisciplinar, ha ajudat a l'alumnat de CAFE a aprendre a treballar en equip. Els vídeos, àudios, documents del quadern de l'equip i valoracions de les memòries, aporten prou dades i reflexions per assegurar que s'ha pensat en com organitzar-se millor com a equip per assolir un objectiu comú que era realitzar una sortida de dos dies a Savassona.

No tenim clar, si l'estructura d'assignatura interdisciplinar, amb un format continu de treball en equip amb tutories, i preparant una sortida final, on els aspectes organitzatius són molt importants, pot haver ajudat a que el percentatge de l'organització de l'equip de les categories dels compromisos personals sigui tant alta. Potser l'aplicació del mateix quadern de l'equip, en una assignatura on no hi haguessin aquests aspectes organitzatius, faria reduir la preocupació i l'aparició de compromisos personals centrats en l'aspecte organitzatiu.

Com a reptes de futur, creiem que s'ha de concretar molt més el seguiment per part del professorat del quadern de l'equip. Segurament queda pendent revisar i millorar l'avaluació i qualificació de tot aquest procés d'aprenentatge de treball en equip, i falta trobar l'equilibri entre els continguts curriculars i els continguts d'aprenentatge cooperatiu per aconseguir que l'aprenentatge encara sigui més profitós.

4 Referències Bibliogràfiques

- Ainscow, M. (2001). *Desarrollo de escuelas inclusivas: ideas, propuestas y experiencias para mejorar las instituciones escolares*. Madrid: Narcea ediciones.
- Allal, L. (1991). *Cap a la pràctica de l'avaluació formativa*. Brusel·les: De Boek.
- Arumí, J. I Gómez, C (2010). *El trabajo interdisciplinar en el grado de ciencias de la actividad física y el deporte*. Tándem, 33, pp. 29-35.
- Assessment Reform Group (2002). *Assessment for Learning: 10 principles*. Disponible a: <http://www.assessment-reform-group.org.uk>
- Díaz Barriga, F. (2007). *La investigación psicoeducativa en la perspectiva sociocultural: algunas aproximaciones y retos*. A Sembrando ideas, 1. [en línia]. Disponible a: www.sembrandoideas.cl
- Díaz Barriga, F. (2008). *Las rúbricas como instrumentos de evaluación auténtica*. Disponible a: [www.cneq.unam.mx/.../EVALUACION AUTENTICA.ppt](http://www.cneq.unam.mx/.../EVALUACION_AUTENTICA.ppt)
- Flick, U. (2011). *Introducing research methodology. A beginner's guide to doing a research project*. London: SAGE Publications Ltd.
- Hadji, CH. (1992). *L'avaluació de les activitats educatives*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Huguet, T (2006) *Aprender juntos a l'aula. Una proposta inclusiva*. Barcelona: Graó.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T. y Holubec, E. J. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Buenos Aires: Paidós.
- Jorba, J. i Sanmartí, N. (1994). La función pedagógica de la evaluación. *Aula de Innovación Educativa*, 22, 62-65.
- Pujolàs, P. *L'avaluació del treball en equip*. Document intern del GRAD de la Universitat de Vic.

- Pigrau, T. (2000). *El contrato didáctico en el “trabajo cooperativo”: un instrumento para la autoevaluación*. A AAVV (2000). *Evaluación como ayuda al aprendizaje*. Barcelona: Graó.
- Projecte PAC: Programa didàctic inclusiu per a atendre en l'aula a l'alumnat amb necessitats educatives diverses. Una investigació avaluativa. Investigador principal: Pere Pujolàs Maset. Projecte I+D+I, del Ministeri d'Educació i Ciència. (Referència: SEJ2006-01495/EDUC).
- Pujolàs, P.; Lago, J.R.; Naranjo, M.; Riera, G.; Olmos, G.; Pedragosa, O.; Soldevila, J.; Torné, A.; Rodrigo, C. *El programa CA/AC (“Cooperar per aprendre/ Aprendre a Cooperar). Para enseñar a aprender en equipo*. Document intern del GRAD la Universitat de Vic.
- Pujolàs, P. i Lago, J.R. (2006). *Un nom per a cada cosa i cada cosa pel seu nom*. En Pujolàs, P., Lago, J.R., (ed.), Riera, G., Pedragosa, O., Soldevila J., (coords.). (2006). *Cap a una Educació Inclusiva. Crònica d'unes experiències*. Vic: EUMO Editorial.
- Pujolàs, P. i Lago, J.R. (2007), *La organización cooperativa de la actividad educativa*. En Bonals, J. (2007). *Manual de Asesoramiento Psicopedagógico*. Barcelona: Graó.
- Pujolàs, P. (2008). *Introducció a l'aprenentatge cooperatiu*. Document intern dels estudis de Psicopedagogia de la Universitat de Vic.
- Pujolàs, P. (2006). *El què, el com, el perquè i el per a què dels grups i els equips d'aprenentatge cooperatiu. Un model pràctic per organitzar l'aula de manera cooperativa*. En Pujolàs, P., Lago, J.R., (ed.), Riera, G., Pedragosa, O., Soldevila J., (coords.). (2006). *Cap a una Educació Inclusiva. Crònica d'unes experiències*. Vic: EUMO Editorial.
- Pujolàs, P. (2008). *Cooperar per aprendre i aprendre a cooperar: El treball en equips cooperatius com a recurs i com a contingut*. Suports, 12 (1), pp. 21-37.
- Pujolàs, P. (2001). *Atención a la diversidad y aprendizaje cooperativo en la educación obligatoria*. Málaga: Aljibe.
- Pujolàs, P. i Lago, J.R. (2011). *La organización cooperativa de la actividad educativa*. A Martín, E. i Onrubia, J. (coords). *Orientación*

educativa. Procesos de innovación y mejora de la enseñanza. Ministerio de Educación –Graó.

- Sandín, M.P. (2003). *Investigación cualitativa en educación. Fundamentos y tradiciones.* Madrid: MCGraw-Hill.
- Sanmartí, N. (2007). *10 ideas clave. Evaluar para aprender.* Barcelona: Graó.
- Sanmartí, N. (2010). *Avaluar per aprendre. L'avaluació per millorar els aprenentatges de l'alumnat en el marc del currículum per competències.* Generalitat de Catalunya. Departament d'educació.
- Stainback, S. B. (2001). "Components crítics en el desenvolupament de l'educació inclusiva". Dins *Suports. Revista Catalana d'Educació Especial i Atenció a la Diversitat*. Vol. 5, núm. 1, pàg. 26-31.
- Zabala, A. (1999). *Enfocament globalitzador i pensament complex.* Barcelona: Graó.